

Instrumentū quid sit

Legitimi tantum

Spirituales ut ex sacramenti donationē, l' illius detentionē, et nō succedūt talib⁹ parentibus cū ista generatio respiciat eterna et nō tēporalia. xxx. q. vii. peruenit zc. Adoptati ab auctore materno vel paterno. tūc idem ut in mēbro pcedenti. Ab alio puta a patruo vel fratre vel quocūq; alio tūc succedūt si moritur. tempore ipsius patris non sunt emancipati ut. l. cū in adoptiuis. C. de adopti. Errogatus tamen filius habet omnia iura sicut fili⁹ naturalis et legitimus.

Naturales tantum

Ex simplici coitu. Legitimi p pnceps vel matrimoniu sublequens et succedunt. extra qui si. legi. c. per. venerabilem Non legitimi. In bonis maternis indistincte succedūt cū alijs naturalib⁹ et legitimis. nisi mater sit illustris. l. si q illustris. C. ad se. cōsul. orphi. insti. eo. xi. §. nouissime

In bonis paternis nō succedūt nisi i dūabus vncijs cū matre sobole et puge non ex tantibus. ut in autē. licet. C. de naturali. lib. Ex damnato coitu. p om oēs doctores nō succedūt. insti. ad se. cōsul. orphi. §. nouissime

Permixti

Naturales et legitimi. naturales tantū et legitimi tantū. Tunc legitimi tantū videlicet arrogati cōcurrūt cū naturalib⁹ et legitimis et naturalib⁹ tantū legitimis. et naturales tantū excludunt ut dictū est. Filij in secundo matrimonij nō succedūt cū pmissis in bonis acquisitis pstante matrimonio pmo. in. l. f. mine. C. de secūdis nup. sic nec filia i re feudali existēte masculo. Enā si de hoc pactū factum sit. ut in autē. de suc. feudi. in. §. hoc enā. col. x. Nec etiā vir legitimus tantū nec legitimus psequēs matrimonium siue speciale mentionē. Casus in autē. in succel. C. de suis et legi. libe. j.

Capitulu. IX.

Ex autentico. ut cū de appellationib⁹ cognoscit. §. causas. col. vii. Similiter p nota. in. ca. qntauallis. in glo. de iure iu. colligunt qdam casus in quibus parentes solent exheredare filios.

ut patet in his metris

Bis septē causis nat⁹ priuabit heres
Parentes feriat vel verbū dicat amarū
Crimen accusans veneno si potat illos
Aut si tradet eos si cura furentib⁹ absit
Se societ reprobis patriā dilexit amicā
Non fideiussit p patre vlt ab hoste redemit
Testariq; patrē petuit se immiscet arenā
Nō orthodoxus vouerē si nata sequet.

Casus in quib⁹ filij exheredat parētes.

Sed pater et octo filij cū spernit honorem.
Accusat filiū veneno si potat illum
Coniunctā filij diligat testariq; vetat
Furētē negligat captū nec ab hoste redemit.
Consort. vii. crudeliter insidietur

Notandū ex autē. de nuptijs. §. ingrati tudinē. col. iij. colligunt tres casus in quib⁹ frater potest exheredare fratrem. Primus cū frater procurauit mortē fratris. Secund⁹ si criminaliter actionē cōtra eū duxit. Tertius si sue substantie in fratrem cōiecturā procurauit. ut velle sibi facere incendiū vel simile quo casu ei⁹ portio ad alios fratres et attinētes pertinebit. Unde fratre decedēte ab intestato succedit pater cū alijs fratrib⁹ dēptis casib⁹ exheredationis. ut dictū est

Compendiose cū visum sit de pmissis duabus officiis notariat⁹ parib⁹. Id estremo videndū est de ei⁹ tertia pte pncipali q consistit circa instrumentorū cōfectionē eiusdē pmissa psequendo capitula

Capitulum. I.

Instrumentum est scriptura ad assertionē seu probatōnem alicui⁹ rei facta. Vel est solennis et rite ordinata scriptura p autēte persone manū publice causa memorie facta Et dicitur instrumentū. qā instruit. ut. c. si. de do. et pti. vel dicitur instrumentū quasi documentū. qā docet argumen. vii. q. ii. Si quis de cleric. et C. de edendo. autē. si qd in alieno. et. c. si qd pbyteroz. de reb⁹ eccl. nō alienā. Vel dicitur instrumentū quasi munimentū. quia munus producentē cōtra aduersariū. ut in. c. cordi. §. post hoc. de appel. l. vi. Et licet appellatōe instrumentorū testes contineant et omne id qd

Instrumentum

iudicē instruit. ut. c. puenit. de testi. cogendis
 7. ff. d. fide instr. l. j. **L**amen instrumentū in
 posito pp̄r dicit scriptura ad mēōiā alicu
 ius rei confecta ē. **I**nstrumentorum due
 sunt species. Nam aliud publicū seu autenti
 cum. aliud priuatū. Publicū seu autenticū
 quod publicā habet auctoritatē. cuius plures
 sunt species. Nam publicū est qd p manū
 publicā est scriptū. id est. per manū notarij q
 est publica psona. ut. l. orphano trophos. C. d.
 episco. 7. cleri. **I**tem publicā formā redactā
 de p̄sumptionib⁹. Illud de fide instr. c. ij. et
 c. inter dilectos. Item quia sigillo autentico
 sigillatū. de fide instr. scripta. de probatōni
 bus. tertio loco. Item dicit publicū quia au
 toritate iudicis exemplificatū 7. autenticatū.
 ut. l. publican. C. de testa. 7. l. fi. C. de re iudic. l.
 plē. quia in iudicio scribit apud acta publica
 Et valet p quemcūqz scripta sit. ut. l. ij. C. de
 edendo. de pbatōnib⁹. quoniam cōtra
 Item quinto dicit publicū eo qd habz subscri
 ptionem triū vel pluriū s̄m canones vuen
 tum testū. etiā si sit p priuatā manū scriptū.
 de fide instr. c. ij. de probatōnib⁹. quoniam
 contra. l. scripturas. C. qui potiores in pigno
 re habeant. Et in autenti. de testi. fi. si qd igit
 tur vult caute. 7. §. sequenti. col. ij. Item dicit
 publicū qd d archino publico sine armario
 publico est productū. de p̄scriptōnib⁹. ad au
 dientiā. ff. de pbat. cellus. Et generaliter om
 nem scripturā dicit publicā. cui d iure pl̄spe
 ciali cōsuetudine creditur. de fide instr. c. ij.
 dilectus. 7. per Inno. eo. ti. c. j. Priuatū ve
 ro instrumentū quodcūqz dicit nisi aliquo
 predictoz modoz sit corroboratū. Et illorū
 tres sunt species. Nam aliquando facis scri
 pturam tibi tantū. aliquando alteri tantum
 aliquando tā tibi qz alteri. Et scripture quas
 tibi facis in p̄iudiciū alterius nulla fides
 habetur. C. de probatōnib⁹. l. exemplo. 7. l. nō
 epistolis. Scripture vero quā facis alij con
 tra te. puta creditori tuo d eo qd ab eo recepi
 sti credit contra te. ff. de posui. l. publica menia
 §. si. xvij. q. j. omnes femine. Tibi autē 7. alijs
 facis scripturā sicut est codex rationū tuarū
 cui interdū cred. i. ff. de edendo. si quis ex ar
 gentarijs. l. quendā. §. nūmularios. Argenta

rius is est qui quondā p̄ponebat auctori
 te publica. ut in predicto. §. nūmularios. ar
 gento dando 7. recipiendo. ad cuius fides si
 cut nunc ad fidem tabellionis recurrebatur.
 Item de nūmulario qui alienā pecuniaz
 tenebat publica auctoritate. ut i dicto. §. nūm
 mularios. Et habetur in autentica d̄fideiul
 foribus. §. finali. col. p̄ma. Similiter statut ci
 rographo qui super deposito solz fieri i eadē
 forma depositario 7. deponenti. Ita videlicz
 q quedam liere p mediū incidant sicut in p
 uincia 7. in dyoceli naiboñ. solet fieri. etiā s̄m
 naturam alioz contractū cui scripture stā
 dum est. ut in dicta lege publica. 7. ff. de proba
 tionibus. Si cyrographū. Regulariter au
 tem priuate scripture non creditur. C. de pro
 bationibus. l. instrumenta. 7. le. rationes. nisi
 contra euz qui scripsit. 7. hoc in personalib⁹.
 C. qui potiores in pignore habeantur. l. scri
 pturas. nisi forte sit a testibus non pauciorib⁹
 tribus subscripta. prout latius per spec
 latorē. in titu. de instrumē. editione. §. p̄ue
 dicendum. vers. v. Creditur autem publico
 instrumento sine omni adminiculo dūmo
 do illud instrumentū appareat sine cancella
 tura rasura vel innouatione prime figure q
 possent suspitionē inducere nec sit deletū vel
 obolitū. in autenti. de fide instrumē. §. si vero
 monatur. collatione secūda. per capitulū ex
 litteris. 7. c. inter dilectos. eodē titu. de fal. capi
 tulo licet. C. de edicto diui adriani tollendo. l.
 finali. §. p̄mo. Et generaliter credit instrumē
 to dūmodo non sit suppositum alicui d vi
 cija vel defectibus quos ponit Speculator i
 titu. de instrumentoz edinōe. in. §. postremo
 restat videre. in versic. si autem. vsqz ad vers.
 opponitur autem. Si vero instrumentū nō
 apparet suspectū incumbit probatio accusan
 ti. vi. q. vlt. actor.
Dubitat quod testes p̄iudicēt instru
 mento. Speculator in titu. de instrumē. edu
 nione. in. §. restat videre. in versic. sed quero.
 allegat Odofredū 7. Bern. qui dicunt q au
 toritas tabellionis equipollet duobus testi
 bus. ut de probat. quoniam contra. C. de fide
 instrumentoz. l. in exercendis. Licet alijs vi
 deatur q trib⁹. xvj. q. iij. §. potest. 7. alijs q qn;

*Instrumentum aliud
 publicum*

Aliud priuatū

*Instrumentum priuatū
 si non sit corroboratū*

q3. vt. C. qui testamē. facere possunt. l. bac con-
sulissima. de testibus. in omni. **I**gitur vide-
tur q quatuor aut quinque siue inscripti siue
alij tantum vincunt instrumentis. **P**icit ra-
men odofredus q consideranda est natura
contractus in instrumento cōtenti. vt si sit te-
stamenti in quo sū leges septem sunt testes
necessarii vel codicilli in quo quinque requirun-
tur. **T**unc enim necesse est q instrumentum
per tōdē et per duos et amplius reprobetur
Et sic colligitur q regulare est q potest p tes-
tes probari contrariū eius quod instrumē-
to publico conuincitur. argumen. l. Cum pre-
cibus. C. de probationibus. et C. de contrabē-
da et cōmutanda stipulatione. leg. opumiam
§. finali. quod verum est pter q in duobus
casibus. vt. C. ad velleyanū. l. annique. et C. ar-
bitrium tutele. l. finali. quam elegat glosa di-
cte legis. in exerce. dis. et latius per doctores.
in. l. generaliter. C. de non numerata pecunia
Prem **A**zo dicit q vna vox duorum testi-
um in nullo casu validior est publico instru-
mento. sed publicum instrumentū validius
est duobus vel pluribus testibus. **I**n mul-
tis tamen casibus in quibus non habent pa-
rem vim testes et instrumenta et in quib⁹ re-
quiritur scriptura et probatio per scripturas
quos enumerat speculator in titulo d instru-
mentoz editione. in. §. restat videre. in versic.
quid si tantū vnus ex testibus. **E**t in quibus
contractibus scriptura sit de substantia. vid
legem contractus. C. de fide instrumentoz. l.
celsius. ff. de probationib⁹. et magistrales glo.
c. j. de censibus. l. i. vj.

Capitulū. II.

Sciendū q instru-
mentum publicū vt dicit **S**pecula-
tor eo d. titu. duo principaliter debet
continere. scilicet publicationes. **D**e quibus
in ca. proximo sequē **S**ecundū erit factum
siue negotium quod dicitur contractus qui
inter partes contrahitur et in publicationes
redigitur siue ordinat scilicet q ipsius nego-
cij tenor enarretur. **S**unt enim quidaz con-
tractus stricti iuris. quidam bone fidei. **E**t

bone fidei sunt actio ex vendito. exempto. lo-
cato. conducto. negotiorum gestorū man-
dati depositi pro socio tutele commodati pi-
gnorantia. familie heriscunde. de commu-
ni diuidundo et actio prescriptis verbis. que
id est. de extimato proponitur permutatio.
hereditatis petuio et. prout continetur in. ca.
Cum venerabilis. de exceptionibus. et instic.
de actionibus. in. §. actionum. **A**lie vero acti-
ones dicuntur districti iuris. vt actio ex mu-
tuo stipulatu arbitrio nudo pacto et transac-
tione. et. **N**ec dicuntur bone fidei q in eis tan-
tum seruari debeat bona fides. quia in actio-
nibus stricti iuris etiam seruari debet fides.
et in quocunqz contractu bona fides interue-
nire debet. per. le. bonam fidem. C. de actioni-
bus et obligationibus. **S**ed ideo dicuntur
bone fidei. quia maxime debet exuberare. et
eis bona fides et inter contrahentes. quia vl-
tra id veniunt etiam omnia accessoria et ea
de quibus in contractu non est cogitatum.
videlicet in contractu emptionis et venditi-
onis et similibus bone fidei. venit etiam id qd
expresse non est actum. videlicet a tempore
more qui alteri non reddidit id ad quod tes-
netur. **D**e natura enim contractus venit
damna et interesse. que etiam debent refun-
di. **S**ed i actioibus stricti iuris non venit ac-
cessorum nec ea de quibus nō est cogitatu.
Poterit notarius super quocunqz negotio
et contractu a iure vel ab homine non probi-
bito. prout ex superioribus huius artis ali-
nis. et in ea iniuriis mediocribus claru-
it debite requisitus instrumentum facere et
conficere. **S**i vero notarius ignarus iuris.
et sue salutis immemor extiterit. **E**t de con-
tractibus prohibitis instrumenta conficere.
seu illis interesse ausu temerario attempraue-
rit. penas legales incurrit. et gebennam edifi-
cabit. **R**efert enim **H**ostiensis q notarij qui sup
usuris et cōtractib⁹ usurarijs siue alijs quo-
uis modo in fraudē usurarū iniuris pficiunt
instrumenta piuri notā incurrūt. qz cū creat
iurant q hmodi nō faciāt. **P**er iur⁹ aut effi-
tur infamis. et p cōsequēs testificari non po-
test nec instrumenta conficere. de testibus.

*Qui sit quid sit
bone fidei*

*Di. g. tunc boni
q. de q. nō e. regu-
venit in eo sit ad
p. q. q. p. q. cōt.*

De publicationibus

Licet ex quadā. et omnis infamis tā de iure. q̄s de facto pelli debet a p̄mōtione siue sit dignitas siue ordo. **N**az infamib⁹ p̄one dignitatum patere non debent. **I**n regula. infamibus. de regu. iur. li. vi. **N**eq̄s possunt esse pcuratores neq̄s iudices causarū. de iudicijs. cu⁹ depurati. **R**epellunt etiā ab accusando. l. q̄ accusare. ff. de accusationib⁹. **S**imiliter repellunt a postulando. ff. de postulando. l. i. **P**redicta etiā sententiā de notarijs p̄dictis approbat archidiacon⁹. xlvj. dis. ca. si. q̄d alias incipit. sicut nō suo nomine. in glo. sup̄ vbo. alie. nō nomine. ad q̄d allegat. c. ex parte. de testi. **N**o quod facit q̄d notat in. c. sicut. nec cle. vel monachi. **S**imili modo de quocūq̄ contra cui a iure prohibito notari⁹ abstinere debet. alioquin penam seu penas a iure exp̄sas se nouerit acri⁹ incursum.

Capitulum. III.

Equitur nūc uide

re de publicationib⁹ requisitis ad instrumentū publicū quarū regulariter sex sunt. scilicet annus dñi. inditio. dies. mensis. locus cōtractus. testes et nomē tabellionis. **L**icet septima publicatio in q̄busdā locis et terris addi cōsueuerat. scz nomen pape vel impatoris p̄ tempore regnantis quo fuit conditū instrumentū. **S**ed hac septima omisa de p̄dictis sex videndū est p̄ ordinē. **N**otandū autēq̄s ponat annus dñi solet poni i. uocano nominis eiusdē dñi nostri hoc modo. **I**n nomine dñi amen. **U**el sic. **I**n noie domini nostri **J**esu christi. **U**el sic. **I**n nomine patris et filij et sp̄s sancti Amen. **H**ec autē inuocatio ponenda est semp̄ in magnis et p̄petuis instrumentis. **I**n alijs autē breuitē. p̄ore ualituris. **S**imiliter in nomie dñi amē incipiendo. **S**ubsequenter ponunt anni domini qui tūc currunt incōpleti hoc modo.

In nomine dñi Amen. Anno a natiuitate dñi. x. lxxij. Et aliquādo dicit anno ab incarnatione dñi. **M**. cc. lxxij. **I**nditio. x. vel q̄ta tunc fuerint anni. dicit autē inditio ab indicēdo. i. p̄cipiēdo. **C**esar enī august⁹ describens vniuersum orbē sub tributo singulis annis quindēcim sibi exhibēdo. orbē in tres partes

diuisit. vni parti imposuit vt p̄mo quinquēnio daret certā quantitātē argenti. secūdo vt daret certā quantitātē ferri. tertie parti et vltimo quinquēnio daret ei certā auri quantitatem. **E**t sic finitis trib⁹ q̄nquennijs. scz. xv. annis fiebat reueratio ad primū. **E**t propterea nulla inditio transēdit quintamdecimam. **O**mnis enī inditio aut est p̄ma secūda aut tertia. et sic de alijs vsq̄s ad q̄ntamdecimā inclusiue. **E**t p̄ q̄ntamdecimā fit reueratio ad primā. **E**t dicit vnusquisq̄s ann⁹ quindēna inditio. **F**uit autē p̄mo inuenta ista inditio cum fuit p̄ceptū istud a cesare augusto trib⁹ annis anteq̄s dñs noster **J**esus xps de virgine nasceret. **M**aria. et p̄pter hoc diuisis ānis dñi p̄ quindēnos his trib⁹ adiunctis annis qui sup̄fuerint ostendūt inditionē iuxta suū numerū. versus. **S**up̄ quindēnos dñi diuiseris annos. **H**is trib⁹ adiunctis inditio certa notat. **P**remissa autē vera sunt s̄m eos q̄ inditionē mutāt in natiuitatē dñi sicut et annum et bene s̄m modernos. **Q**uidā tñ mutāt inditionē. viij. **K**al. octobris sicut añ xpi aduētus fiebat. quā mutationē tā nō curam⁹. si tamē quis velit inuenire inditionē q̄ est ab. viij. **K**al. octobris. s̄m illos vsq̄s ad natiuitatem dñi siue ad **K**al. **J**anuarij sequentis seu s̄m alios vsq̄s ad festū incarnationis uirgat ānos dñi. viij. diuidēdo eos vt dictū est. et sic s̄m eos inditio inueniē. **C**irca tñ ips mutādo inditionē regionis ē p̄suetudo seruāda. q̄ p̄suetudine p̄siderata sepe instrumenta cōcordant q̄ p̄ma facie s̄m variationē inditionis. false videtur. **I**git notari⁹ ea q̄ sūt moris et p̄suetudinis loci in bone fidei iudicijs suare d̄z. p. l. q̄ si nolit. §. q̄ assidua. ff. de edilio edic. **P**ost inditionē subsequētē ponit dies p̄ract⁹ vel ne cij notando ip̄m mēsem sub q̄ cōtinet et q̄iaz diei an sit p̄m⁹ secūd⁹ vel tertij illi⁹ mēsis in q̄ factū est instrumentū. **P**onit autē dies mensis diuersimode. **Q**uo mō s̄m p̄suetudinem bonoñ. vt in b̄ exēplo. p̄mo die maij. secunda die intrante maij. tertia die intrāte maium. et sic vsq̄s ad. xvi. **T**ransactis āt. xvi. ponūt dies p̄dictionē exeunte b̄ mō. q̄ntadecima die exeunte maij. q̄ntadecima die exeunte maij. vsq̄s ad penultimā diē. **I**n penult. die maij d̄z.

De publicatione

Penultima die maij. 7 tunc prima die maij
Et ita de singulis mensibus habentibus xxxj
dies. In illis aut habentibus xxx. dies similiter
usque ad xv. p hac dictionem intrante. 7 finitis
quandecum diebus procedunt descendendo p alios
dies cum hac dictione exeunte. semper tamen in p
ma die non ponunt intrante. 7 in penultima 7
prima non ponunt exeunte. 7 sic observat in re
gno cecilie. Alio modo secundum consuetudinem mo
dernorum 7 quasi omnium alimanarum provinciarum
ponunt dies mensis semper ascendendo h modo. p
ma die. secunda die mensis. 7 sic de alijs diebus
mensium. Sed necessarium est notarium scire quod
quilibet mensium habeat dies qui patebunt in
his versibus

Iuni⁹ aprilis septem novemque tricenos.

Plus uno reliqui februsque videnos 7 octo

Cui si bisextus fuerit superaddit unus

Tercio modo ponunt dies in instrumentis
kalendarum nonarum 7 idem ut colligitur his ver
sibus sequentibus. Sed quia expositio horum
versuum longa erigeret scripturam. ideo copiosi
us relinquendum est.

Sextononas maius october iulius 7 mar.

Quattuor 7 reliqui tener ydus quilibet octo

Ianus 7 august⁹ necnon mensis duoden⁹

Venas 7 nonas dicunt habere kalendas.

Iuni⁹ aprilis septem ber sicque novem ber

Ter senas retinet febr⁹ bis octo kalendas

Iulius october mar maius septemque decem.

Sortiri nomen decet has a mense sequente.

Consequenter in instrumento debet poni lo
cus in quo tract⁹ vel negocium habuit vel ge
stum est h modo. Actum bononie in palatio co
muni vel loco tali. In stuba vel camera infe
riori vel superiori loco. locum specificando. Item
post locum ponunt testes aliqui p ablatum 7 h
modo presentibus ibidem **A.** 7 **B.** testibus ad h vo
catis 7 rogatis Aliqui p genituum precedente
isto ablatum pntia. h modo. Acta sunt hec in
pntia. **A.** 7 **B.** testium ad h vocatorum 7 rogato
rum. Aliqui p notarium h modo. His act. in
terfuerunt **A.** 7 **B.** testes rogati. Verum licet de
consuetudine tabellionis in omni instrumento appo
nat⁹ quod testes vocati sint 7 rogati. Non tamen in om
ni tractu de iure est h necessarium. Solummodo
enim in testamentis 7 duorumque in pessione cre

ditoris contentis credum sibi solutum exigunt
testes vocati 7 rogati 7 in alijs contractibus.
ubi ad probandum exigunt testes 7 scriptura in su
perioribus prescriptum est. **N**otandum ubi non
est certus numerus testium a iure vel consuetudi
ne diffinitus sufficiunt duo testes quando plu
ralis locutio duorum numero contenta sit. **U**bi
autem diffinitus est numerus ut in testamentis
7 in codicillis. similiter in inventarijs 7 alijs
ut habet in summa de contractu 7 iudicijs. Ib
i rubrica de testi. debent tot testes inscribi put
natura contractus exigerit. **N**on testes poni
tur signum 7 nomen tabellionis cum ipse cognos
mine 7 eius auctoritate imperiali vel apostoli
ca sit notarius. **E**t rogatur scribitur hoc modo.

Et ego Johannes de U. cleric⁹ rogatus in
his dyoc. Sacra imperiali auctoritate notari
us. quia premissis omnibus 7 singulis rogatus pre
sens interfui 7 rogatus scripsi etc. In testamen
tis autem scribitur sic. **E**go **A.** etc. quod predicta omnia
de mandato domini testatoris publice scripsi. **E**t si
fuerit in comuni officio alicuius consistorij vel
curie episcopalis seu alterius cuiuscunque sic scribat

Ego **J.** etc. imperiali auctoritate etc. 7 nunc com
munis venerabilis consistorij talis curie etc. **P**
ublice scripsi rogatus 7 requisitus. **N**ot
andum quod quidam ponunt in principio instru
menti omnes publicationes excepto nomine tabellio
nis. Sed melius videtur quod in principio instru
menti ponant ille qui notarius ipsius instrumenti. ut an
ni domini indictionis 7 dies 7 alij tres scilicet loc⁹. testis.
7 nomen tabellionis ponant in fine. In sen
tentijs vero ponunt omnes publicationes in fine. 7
ita secundum modernum romane curie stilum hodie
observat. Et hec de instrumentorum publicati
one dicta sufficiant. Sequitur capitulum ultimum de instru
mentorum formis.

Capitulum. III.

Equitur nunc tes
torum instrumenti procuratorum constitu
tionis apud acta In nomine domini
amen. Anno a natiuitate domini. M. cccc. lxxvij
Indictione. j. die vero prima mensis iulij sero
hora sexta vel quasi pontificatus sanctissimi
in Christo patris 7 domini domini Sixti diuina
providentia pape secundi. anno eius quarto.

*Instrumento vj.
ad illi qui
in fine*

Instrumenta procuratorū

In venerabilis viri. Iudic. vel offic. talis curie. In meiqz notarij publici testiuqz infrascriptoz ad hoc vocatoz et rogatoz pſentia pſonaliter pſtuiti vel pſtuitiſſe diſcretiſſe viri. Iſ. omnibz melioribus modo via iure cauſa ſtilo forma et ordine qbus melius potuit et debuit poteſt et debet fecit et conſtituit. creauit et ſolemniter ordinauit ſuos veros certos legitimos et indubitatos pcuratores. actores factores. negocioruqz ſuoz geſtores ac nuncios ſpeciales et generales. Ita tamē q ſpecialitas generalitati nō deroget nec ecōtra videlicet puidos et honeſtos viros A. et B. preſentes vel abſentes et onz pcuracionis bmoī in ſe aſſumētes ad pſequendā et ptractandā p domino pſtituente et ei nomie cauſam et cauſas vertentē ſeu vertētes inter ipſum dominū conſtituentē ex vna. et quosdā. A. et B. de et ſup pſentia detentionē. quazundā bullaz et inſtrumētū donatione aliquaz domozum ſeu rerū in tali ciuitate vel opido ſitaruz ſeu exiſtentū et eius occasione parubz ex altera. Necnō agendū noie et p pte ipſi pſtituētis. ipſumqz et eius iura in omnibz et p omnia defendendū. libellū ſeu libellos et quacūqz petitiones ſummarias dandū et recipiendū dariqz et recipi videndū. litem ſeu lites pteſtandum et cōteſtari videndū. de calumnia viſanda et veritate dicenda cū omnibus et ſingulis clauſulis et capitulis in et ſub calumnie iuramento cōtentis in animā ipſi conſtituentis iurandū ponendū et articulandū poniqz et articulari videndū. poſitionibz et articulis partis aduerſe reſpondendū ſuiſqz reſpōderi petendū et obtinendū et cōtra poſitiones et articulos partis aduerſe dicendū et excipendum. replicandū. duplicandū. triplicandū et quadruplicandū. iudicē ſeu iudices notarios ac alios quoscūqz ſuſpectos reſuſandū et de nullitate pceſſus pteſtandum. ipſamqz nullitatis cauſaz pſequendū. Teſtes litterales et inſtrumēta necnō acta iura et monimenta in modū probationis pducendū et exhibendum. pducis et exhibitis pnis aduerſe cōtra dicendū et impugnandū. teſtes p pte aduerſa pductos iurare recipi et admitti vidēdum et audiendū et cōtra eoz depoſitiones crimina

et defectus opponendū. pbandū. cōcludendū et renunciandum cōcludi probari et renunciari petendū et audiendū. Sententiā et ſententiā tam interlocutorias qz diſſinitiuas ferri et promulgari petendū ab eisde et earundē q libet necnon a quolibet alio grauamine illato vel inferendo ſemel vel pluries puocandū et appellandū appellaciones ſeu appellaciones huiusmodi pſequendū inuicandū inſinuandum et notificandū toties quoties opz fuerit et videbit expedire. expēſas tarari petēdū. Et ſup eisde ſi neceſſe fuerit iurandū. bñficiū abſolutiōis ſimpliciter vel ad cautelā necnō reſin integ. ſemel pluries repetendū et obanēdum. vñū qz vel plures pcuratores vel pcuratores loco ſuo ſubſtituendū et eū vſeos reuocandū. et onz pcuracionis bmoī in ſe reasſumendū toties quoties et qñ placuerit et viſū fuerit expedire Et generaliter omnia et ſingula faciendū gerendū exercendū dicēdum et pcurandū que in pmiſſis neceſſaria fuerint q modolibet et oportuna et que ipſe pſtituens faceret ſeu facere poſſet in pmiſſis omnibz et ſingulis pnis et pſonaliter intereſſet enaz ſi talia foret que mandari magis exigeret ſpecialē qz pſentibus eſt expreſſum. Iſdōmittens nihilominz dictus dominz pſtituens michi notario infrascripto tanqz publice et auctēte pſone ſolēniter ſtipulāti et ſtipulatiōe recipiēti vice et nomie oīum et ſingulorū quorū intereſt ſeu intereſſe poterit quomodolibet i futurum ſe ratū grātū atqz firmū perpetuo habitūz totum neg. et quidqz per dictū ſuū procuratores vel procuratores. aut ab eo vel eis ſubſtit. vel ſubſtit. actū. factū. dictū. geſtū. ſiue procuratū fuerit in pmiſſis ſeu quolibz pmiſſoz. releuans nihilominz et releuare volens eūdem ſuū procuratores. aut loco ſui ſubſtituendū ab omni onere ſatis dandi iudicio liſti et iudicati ſolui cū omnibus et ſingulis clauſulis requiſitis in et ſubiur. et facti reſnunciatiōis. ad hec neceſſaria. Proceſſus nihilominz idem dñs cōſtituens q ipſe p quēcūqz actū ſiue quacūqz cōparationē quem vſquā ipſum impoſtez in hac cauſa pñti facere ptingat vel oporteat p pſia in pſona i iudicio vel extra nō intēdit propterea dictū ſuum

Instrumenta procuratorū

procuratorem vel ab eo substitutum in aliquo reuocare nisi de bmo reuocatoe speciale et expssa fecerit mentionē. Sup qb⁹ omib⁹ et singulis sepe dicit⁹ domin⁹ constituēs sibi a me notario publico subscripto vnu vltima publicū seu publica fieri et cōfici petijt instrumentū seu instrumenta. Acta sunt hec i Sels in monasterio sancti Benedicti dicto domi no iudice ibide p audiētia causaz p tribuna li sedente ad iura reddendū et causas audien dum in loco suo solito et consueto. Sub anno domini zc. Indiction. qbus supra p sentibus ibidem. A. et B. testibus ad hoc rogatis et vocatis zc.

¶ Et compendiose singule pmissi instrumenti clausule et particule elucescant memorie in fra dicenda vigilāti studio cōmendāda fore vtile psuasum videt atqz proficiū studentū. Solet enim pmissi ante omnia nomen dñi nostri Iesu xpi. vt in t. In nomine dñi. de re libus. et. C. de officio pfecti prioris africe. In nomine dñi. Itā omnia in nomine dñi faci enda sunt. xxi. q. xl. non obseruēt. in fi. Im perator enim in sui edicti initio inuocat nomē xpi dicens. Deo nobis auxiliū p bente. zc. C. de epīs et de. deo nobis. Subsequentē ponit anno dñi pmissis currentes tempore in iij cō tractus vel rei sup qua cōficiēt instrumentū. vt. xxi. dis. In nomine dñi. Quādoqz vero dicit. Anno ab incarnatione dñi zc. Et hoc p pter morē quorundā locorū vbi incipiūt cō putare annos dñi ab eius incarnatione. Cle rici tamen q anni dñi apponant. dicunt qdaz hoc de consuetudine solū molui nō iure in ductum. Et tamen non ponant non valz in strumentū. vt dicit speculator de instrumen torū editione. §. breuiter cōmemorem⁹. ver. an te omnia. circa finē. Cōsequenter ponit indi tio. vt probat in dicto. c. in nomine dñi. in pncipio. et. C. de Iustiano. C. cōfirmādo. in fi ne. et. c. inter dilectos. §. sz cōtra. de fide instru. Et quid sit inditio et qualiter inueniat dictū est i. c. primo. Unde ponit post hoc dies mē sis zc. fm consuetudinē regionū. vt supra dī ctum est de publicanib⁹ instrumentorū. Itē nomen pape vel imperatoris ponit cuz annotatione anni sui imperij vel pontificat⁹

vt probatur in autenti. vt nomē imperatoris preponat documentis. col. v. Item si etiā in pncipio instrumenti ponatur locus nō mltum refert. Locus tamē duplex est. scz ciuitatis. ville. vel castri. Et etiā locus loci specialis in quo confect⁹ est contractus siue negociū rei de qua agitur. vt notat in speculo in titu lo de instrumentorū editione. in. §. instrumen tum ergo. ver. Itē q non est. et ver. sequenti. Dicit. i. meiqz notarij publici testūqz infra scriptorum zc. Et ibi cōsiderandū est q noia tabellionis etiā et testū fm cōmunē stilū cuius rie hodie in fine instrumenti scribunt hoc modo. Ego. Itā. quia premisissis omnib⁹ et sin gulis zc. vt infra patebit in instrumentorum subscriptionib⁹. Licet autē in quolibz instru mento tabellionis ex vltu apparet testes fuisse vocatos et rogatos. Tamen de iure non est necessariū nisi in quibusdā casibus. vt in spe cu. in titu. de teste. §. i. prope finē. ver. Itē q nō fuit rogatus. de quib⁹ etiam supra in. c. pro ximo dicitū est prope finē. **¶** Notandūz tamē q tabellio in subscriptione sua debet se dicere fuisse rogatū facere instrumentū. Eo enim mortuo vel nemine recordante d roga tione instrumenti nō valeret instrumentum. Si autē viueret et recordaret valeret ei testi moniūz solum. In dubio tamen presumit semper q notari⁹ fuerit rogatus. Itē debet etiā pneretps rogati instrumentū. vt in aut. de tabellionib⁹. §. si. col. v. qd d3 esse idē cū tpe celebrati tract⁹ siue paci negocij. Si enim aliud esset puta qd ferret testimoniū de pteri tis nō valeret fm Anno. vt in. c. tua. de coha. cleri. et mulier. Sequit ex hoc q si pmissit qd alicui. xx. quibusdaz p sentib⁹ de tabellione et pcessu tps pēit a tabellione cōfici desup pu blicū instrumentū. Licet memonā testūz et etiā verborū habeat cōficere nō potest nisi p in actu fuerit rogat⁹ et vocatus. Itā si nō ro gatus scriberet suspectū se faceret. ff. de procura toribus. que omia. Item si neget notariū fu isse rogatū debet illud producens probare p testes. C. de iure deliberandi. l. finali. §. in autē dubijs. Dicitur omnibus meliorib⁹ zc. vltz ibi. sūm vero certum procuratorem zc.

¶ Sciendū q omnes iste dictiones necessaria

Instrumenta procuratorū

te quadā cogere nō ponunt. sed more roma-
ne curie et ei⁹ stilo. quia alias sufficeret dice-
re omnib⁹ meliorib⁹ modis et formis q⁹ fi-
eri potuit etc. Tūcibi. pcuratorē. Unde vidē-
dum est de septē p ordinē. Primo q⁹ sit pcur-
ator. Secūdo qualiter cōstituatur. Tercio q⁹
instituere potest pcuratorē. Quarto quis i-
stitui possit. Quinto in qua re dari possit p-
curator. Sexto qualiter ei⁹ officiu⁹ explicat.
Septimo q⁹ eius sit effect⁹ et q⁹liter finiat.
Ad primū rōdet q⁹ pcurator est qui aliena
negocia vni vel plura mādato scz a domo
facto gerēda gratuite suscepit. vt. ff. eo. ti. l. j.
Mādātū enī exigit in pcuratore pstituen-
do. alis iudiciū redderet nullū et cōtrouersia
nulla. C. e. n. l. licz. p. c. in nostra pñia. de pcur-
atoribus. Sunt tamē quedā psonae que si-
ne mādato p aliquo agere possunt prestita
cautione ratā dñō habiturā. vt sunt pūn-
ce psonae. scz cōsanguinei affines et liberi. vt
ff. e. n. l. sed de psonae. et c. nōnulli. de rescrip. i. fi.
Aliquādo etiā sine cautiōe. vt tutores et cur-
atores. similiter admittit cōsors eius de z l. i.
sine mādato. C. de confortibus. eiusdē l. ius.
l. i. p. c. cū. Ad ferrariēsis. de cōstitutionibus
Pcedite etiā psonae ad defendendū aliquē.
enāz admittunt sine mādato dūmodo satis
dent de iudicato soluēdo. nō aut ad agendū
sine mādato. vt. C. eo. tit. l. exigendi. nisi ageret
p libertate vel defensione dñati ad mortem
vt. ff. eo. n. l. sed et de psonae. et l. i. j. et l. iij. ff. de libe-
rali causa. p. c. olim. de testib⁹. et l. non tantūz.
ff. de appel. ¶ Pro secūdo sciendū q⁹ cōstitui
tur pcurator tā pñens q⁹ etiā absens in lite p-
senti vel futura pure et in ppetuū in diē et ad
diē sub cōditione p nunciū et epistolā. p vba
rogo. mando. et similia. Dūmodo tamē cer-
tus sit qui cōstituit et pñentat suscipe mādā-
tum. vt. ff. eo. n. l. i. j. iij. et l. iij. et ff. mandati. l. j.
Itē plures pcuratores cōstitui possunt et in
solidū. vt. ff. eo. l. plurib⁹. tamen cū q⁹ diuersi
temporib⁹ plures pstituit pcuratores poste-
riorem pstituēdo videt pbiuisse priorem. vt
ff. eo. l. si quis cū. §. plē. Ad tertiu⁹ respondet.
q⁹ paterfamilias liber homo. xv. annoz cō-
pos mētis dñs rei vel causae. et generaliter bu-
iusmodi quēvis psona que nō pbiat dare

seu cōstituere pcuratorē. vt. ff. eo. ti. l. mutus.
§. j. Interdū tamē minor. xv. annis potest p-
curatorē dare si est talis causa in qua ipse p-
pria in psona lingare possit. vt causa matru-
monialis. vt in. c. ex pre. de restit. spol. Tutor
vero pcuratorē nō dat nisi p se litē pūa cōte-
stetur. nō enī anteq⁹ tunc facit⁹ est domin⁹ li-
tis. C. eo. n. l. neq⁹ tutores. Itē intelligendū est
de plato ecclesie quoniā dñs nō est ver⁹ eccle-
sie sed dispēlator seu pcurator. vt. xij. q. j. si pri-
uatus. facit. c. fraternitatē. de donationib⁹
Ad quartū respondet q⁹ dari et pstitui potest
pcurator filiusfamilias. vt. ff. eo. n. l. filiusfa. §.
ipse quoq⁹. Itē omnis q⁹ habet psonam p se
in iudicio stād. ar. c. j. de pbatōib⁹. Et ideo q⁹
cōstituit pcurator debet esse maior. xv. an-
noz. vt. ff. e. l. minor. Et generalit⁹ q⁹libz pstitui
potest pñente vel absente aduersario. nisi lege
vel canone pbibeat. vt instituto p quas pso-
nas nobis acquiri. §. fi. Itē pbiēt mulieres
mulieres et ille psonae que reipublice deputat
resunt. Itē accusatus de crimine capitali
Interdū tamē femina p parentib⁹ admittit
agere. vt. ff. eo. n. l. femina. Ad quintū respō-
detur q⁹ in omnib⁹ causis spūalibus dari p-
pcurator. vt. c. j. de pcur. Itē in matrimonia-
libus. eo. n. c. accedēs. Itē quilibet causa pe-
cuniaria potest p pcuratorē tractari. vt. l. vl.
C. eo. n. nisi sit popularis. q⁹ talis p pcurator
rem nō potest tractari. vt. ff. eo. n. l. in popula-
ribus. et l. q⁹ populari. ff. de populari acione.
nisi cū ille pstituit pcurator q⁹ priuato dā-
no et phibitione afficit. vt. ff. de public. iudic.
l. penult. §. j. Itē si fuerit causa criminalis.
frustra interuenit pcurator. vt. v. q. iij. in cri-
minalibus. facit. c. tue fraternitatē. de pcurat.
et ff. de publi. iudi. l. pñl. Excipit tamē causa i-
gratitudinis q⁹ p pcuratorē tractari potest
vt. ff. eo. n. l. sed de. §. j. Itē causa criminis iur-
riarum in qua illustis psona afficit p pcur-
atorem agi potest. l. fi. C. de iniur. Itē causa
suspecti tutoris i qua potest absens defendi
p aliū. vt. l. cū solū. ff. eo. x. Et dicitur Ad legū
doctoreg⁹. q⁹ licet causa sit criminal⁹. pub-
lica vel priuata et qua nō imponit pena ca-
pitalis sed relegatois vel minor. puta remo-
tionis ab ordine vel dignitate pstitui potest

*Itē psonae possunt
pstitui pcuratorem*

Instrumenta procuratorii

in ea procurator cum et pena relegationis infligatur
absenti. Similiter si de crimine agatur sed non
criminaliter. Sed alio modo potest procura-
tor intervenire. ut. c. pl. de procura. et c. ad h. de.
et lite non prestatata. facit. c. sup. his. de accusati-
onibus. Ad secundum respondet quod officium procura-
toris est exequi mandatum usque ad finem ut expe-
dit domino. nisi tempore statueret renunciauere. ut. isti.
mandatum. §. mandatum. Ad septimum respondet
quod finit mandatum procuratoris per reuocationem
eius qui mandauit. p. c. in plenaria. de procura-
toribus. Item finitur per renunciationem
procuratoris re integra. ut. ff. e. l. mutari. et isti-
tut. mandatum. §. mandatum. Item morte domini vel
procuratoris re integra finit. Dicitur persequen-
ter actorem. Unde actor est qui constituit a non
domino a tutore vel curatore. vel etiam actor ad
agendas vel defendendas causas vniuersita-
tis constituitur. ut. ff. de cuiusque vniuersitatis
noie. l. item eorum. in §. actor vniuersitatis. Bi-
cit negotiorum gestor. Unde negotiorum gestor
est qui sine mandato negocia gerit. Institut. de
obligationibus. §. ex quibus contractu nascuntur. §. i.
Idem dicendum de factore. Dicitur atque nuncius
specialem. Unde prope nuncius est qui mittitur ad
vnam rem petendum. Unde talis non potest
petere aliam rem. p. c. innotuit. de electione.
Argumento quod simplici nuncio credendum est
in alterius iudicium. p. c. cum parati. de appellati-
onibus. et argumentum. c. prudentiam. de offi. dele.
ubi dicitur quod creditur iurato nuncio fideliter suum ne-
gocium adimplenti pro citatos. Item cum
res datur certo nuncio tunc ei est periculum est
nuncius si nuncio rem dari voluit. Secundo si misit
nuncium solum ut eum moneret ut rem sibi in
posterum remitteret. ut. ff. de commodati eum qui
rem. §. si rem. et duabus legibus sequentibus. Item
de illis vocabulis. procurator. actor. nuncius
gestor. vice dominus. yconomus. syndicus. etc.
latissime habet per panormitanum et per Johem
Imolam in. c. imperatorum. de iuramento calu-
nie. De iure tamen canonico sepe vnum ponit per
liquor. ut. j. q. iij. saluator. Suggerit multa ista no-
mina accumulentur. non vicia propterea procura-
torum. facit. c. accedens de preceptionibus. Notan-
dum cum plures constituuntur procuratores. tunc
aliqui constituunt simul et in solidum. et tunc occu-

pantis melior est conditio. ubi posterior iam
non fuit procurator in eo quod potest petere cepit. ut
ff. eo. l. pluribus. Interdum plures constituuntur et
quis eorum in solidum. et sic tunc frequenter illis sub-
iungitur clausula videlicet quod non sit melior condi-
tio occupantis neque deterior sublequentis. sed
quod vnum eorum inceperit alter eorum persequi valeat. etc.
Que clausula diligenter a notario et procura-
tore consideranda est. Dicitur et ad persequendum. etc.
sub tali clausula semper debet specificari nego-
cium gerendum et causa que vertitur inter constituentem
et suum aduersarium. Verumtamen quod interdum
procuratores generaliter constituuntur. videlicet
ad agendum et defendendum dictum constituentem in
omnibus et per omnia in omnibus et singulis cau-
sis per eum seu contra eum contra quascunque perso-
nas. aut a quibuscunque personis motis seu mo-
uendis. et cum tali procuratorio constitui solet
actores vniuersitatum et syndici ecclesiarum siue
capitulorum collegiarum ecclesiarum siue cathedralium.
De necnon ad agendum subiuungens. ipsoque et
ei iura defendendum. etc. Item si solus constitu-
tus esset procurator ad agendum non esset manda-
tum sufficiens. p. c. constituit. de procuratoribus
igitur debet continere actionem et defensionem. Dicitur
libellum seu libellos. unde libellus est scriptu-
ra qua continetur res que petitur causa petendi nomen
actoris et rei simul et iudicis coram quo litigatur
Versus. Quis. quod. coram quo. quo iure petatur et
a quo. Breue copositus quod libellus habet. Et quod
duplex sit libellus et quare debeat offerri. et cuius
expensis in iudiciariis solet plene pertractari.
Dicitur litem seu lites prestandum. unde per affir-
mationem actoris et negationem rei ad penitus
in iure propositam et responsionem rei facta sit
lites prestatio. p. c. vnicui. de lit. prestat. Requiritur
eniam quod verba affirmatiois et negatiois
perpressa per que fieri debet lites prestatio. fiant et
preferantur organo actoris et rei. quia libellus non
loquitur neque exceptio rei respondet. ut. l. vni-
ca. C. de lit. prestat. Dicitur de calumnia vitanda. etc.
Unde calumnia est quando quis scienter agit vel de-
sistit iniuste. ut. l. i. ff. ad turpilianum. §. calum-
niari. Unde ex quo procurator per se et principaliter
potest calumniari debet et tenet non solum in domino
principalis aia sed etiam propria iurare. ut de iura-
mento calumnie. c. i. l. v. Et quare huiusmodi calumnie

Instrumenta procuratorum

iuramentū p̄stat. 7 q̄t sunt ei⁹ capla plene habet in. c. ceterū. in glo. ij. de iuramento calūnie. Et soler dari h̄ metra. Istud iuret q̄ lis sibi iusta videat. Et si queret verū non inficietur. Nihil p̄mutet. nec falla p̄batio det. Et listar det. dilano nulla patet. Bicit ponēdū 7 articulandū. Un̄ positio d̄r. q̄ sup̄ positioib⁹ lis ponit sic sup̄ fundamēto. q̄ eis p̄fessatis vel negatis lis p̄cedit vel nō. de q̄ in. c. ij. d̄ p̄fess. li. vi. Articul⁹ vō d̄r. q̄ arte ponit et artat reus ad r̄ndendū. vt no. i. c. p̄ntiū. de testib⁹. li. vi. Bicit et p̄positioes et articulos excipiendū. 7c. Unde exceptio ē dicta q̄dā exclusio q̄ iterponi cuiusq̄ rei actōi soler. ad excludendū id q̄d intentōe vel p̄ceptōe deducit ē. Replicatio at̄ nihil aliud ē q̄ exceptio. et venit ex p̄re actōis. et idō replicatio obijcit vt exceptioes expugnet. Triplicatio vō soler dari p̄ replicatioe. et p̄ replicatioes soler dari q̄ duplicatio siue multiplicatio. vt no. in. l. ij. ff. de p̄scriptōib⁹ et exceptioib⁹. Adteriā exceptionū cū specieb⁹ earū d̄r p̄t ip̄az nimia pluritates duri omittēdā. Sz̄ recurre ad specim. e. u. q̄ lanissimi et eruberāter eam explanat 7 p̄ doctores instituit. et. ff. e. ii. Bicit testes. lr̄as et istrumēta. 7c. vsq̄z ibi. vñū q̄z vel plures. 7c. Quedaz enī ibi p̄ntet q̄ sūt facti vt p̄cedere testes. istrumēta 7 munimēta ad opponendū defect⁹ 7 crimina. 7c. Quedā iuris sūt. vt b̄nficiū ab solutōis et restitutōis in integz p̄te. q̄ directe ad officiū notariat⁹ spectare nō dinoscitur. sz̄ iudicib⁹ aduocatis et pcuratorib⁹ relinquendū est. Sufficit ei notariū in p̄posito scire et seruare formā et stilū p̄inuādo istrumētū h̄ mō vt p̄missū est. Bicit vñū q̄z vel plures. P̄o q̄ sciendū q̄ pcurator ad iudicia plius contestationē dñs efficit litis. vt. l. ante litem. et. l. post litē. ff. e. ii. Et idō post litē cōtestatā pōt dare aliū pcuratorē seu substitutere et nō ante nisi fuerit dat⁹ pcurator i rē suā. vel habuerit mādātū de substituēdo certam p̄sonā. P̄o procurator tñ ad negocia aliū pcuratorē p̄t dare libere qñcūq̄z. facit. c. ij. d̄ pcuratorib⁹. li. vi. Et sic habēs mādātū substitutēdi substitutū post susceptū mādātū. etiā si eo nō sit vsus reuocare nō p̄t nisi p̄tē habere reuocādi. Igit̄ subiūgit illa clausu-

la. Nec eū vel eos reuocandū. 7c. Subiūgit p̄sequenter generalis clausula videlicet. et generaliter omia alia 7 singla. Et pcurator vigo re talis mādātū agē p̄t et defendere dñm. nō tñ ea facere q̄ de sua natā exigūt speciale mādātū. vt pacisci. iurare de calūnia. trāsigere. erigere mutuū. 7c. Nec iuramēta d̄ferre. nisi ei libera bonoz oīm dñi sit p̄cessa admissio. De illis casib⁹ specialib⁹ mandatis affixis est bona glo. in. ca. q̄ ad agendū. sup̄ vbo pacisci. de pcuratorib⁹. li. vi. ad quā recurre. Bicit p̄mutēs nihilomin⁹ 7c. et nō d̄r sibi legitime actū factū. 7c. Quia si diceret legitime nō valeret mandatū. q̄ q̄d etiāz dolose facit pcurator valet et nocet dñō. vt. l. si pcurator. ff. de dolo. Et no. in glo. c. ij. sup̄ vbo poterat. vt lute nō cōfess. Sitr̄ faciū procuratoris domino p̄iudicat. vt in. c. c. olim. de causa pos. et p̄peta. Bicit releuās et releuare volens. 7c. Aduertendū pro illa clausula q̄ ē de substantia mādātū. Nā cū aliq̄s vult agē in iudicio libellum seu petitōes porrigē d̄r iudici. et p̄ iudicē vel ei⁹ apparitorē offerend⁹ est reo. sz̄ actor ante q̄z iudici porrigat satis dabit cum ydoneo fideiussore. q̄ vsq̄z in fine litis p̄feruabit in cā. eāq̄z p̄ se vel procuratores suum ydoneū p̄ficiet. et cū apparuerit eū iniuste. litem mouisse dabit reo decimā p̄tē in libello cōprehensam. Si vō cōstituerit p̄ ip̄s⁹ sacramētū. i. iuramētū q̄d fideiussore dare non possit remittit ei dano fideiussoris sz̄ iuratoriā exponat cautionē. et h̄ cautio vt dictū est fieri nō debet nisi causa moueat ex consensu vtriusq̄z. puta apud arbiros. vel de cōsensu partiū cautio remittat. Et h̄ clausula colligit̄ ex auten. generali. C. de epi. et cle. et. l. i. C. de assessorē tollenda. Non est tñ absenti dice re q̄ actor et reus simul p̄sent cautioes si iudici videbit̄ expedire ne iudiciū suū reddat̄ illusoriū. Reus etiāz ante q̄z libellū receperit satis dare debet q̄ vsq̄z ad litem finez p̄manebit. Refert̄ tñ dñs pille⁹ sedm̄. Et zōnē audiuisse dicentē q̄ sup̄ dicta cautioes locū nō haberent cōsuetudinē p̄ualente. quoniaz boz die iudices statim recipiūt libellū ab actore nulla dictāz satisfationū ab eo exacta. sz̄ ab vtroq̄z scz̄ actore et reo recipiūt pignora. vel

Instrumenta procuratorū

fideiussores si pignora dare nō possint. et ppter expensas q̄ fiūt in causis et in act. causaz. **E**t ppter decimas lras q̄s iudices seculares p̄serum fm̄ p̄suetudinē diuersarū terrarū accipere p̄sueuerūt. **S**ed si iurabit reus se fideiussores vel pignora dare nō posse sufficit q̄ fiat sic in satisfactōe dictū est actoris. **D**e satisfactōib⁹ procuratoris autē dī. q̄ procurator actoris si de mādato ei⁹ nō p̄stitit lris testi b⁹ vel alijs documētis cogit cauere de rato vt instituit. de satisfactōib⁹. §. si autē alias nō audiret nisi eēt p̄iūcta p̄sona. vt supra dictū est. **S**i autē dubitat de ei⁹ mādato. **D**icit q̄ dā esse in p̄iāte rei q̄cqd̄ velit recipere a procura tore actoris sc̄z vt p̄bet mandatū vel vt caue at de rato. **B**ūs. **E**t dicit h̄c ē in arbitrio p̄curatoris an velit p̄bare mandatū vel caue re de rato. **Q**uonā alternatiue tenet. habet ergo facere vnum qd̄ voluerit. ff. de iur. dot. plerūqz. facit. l. si q̄s seruū. C. de p̄di. in debi. **I**tem debet cauere de recōueniēdo si cōueniat dñs corā iudice eodē enā si cōstat eū habere mādātū. vt. C. de satisfactōib⁹. l. vnica. ff. de p̄curatorib⁹ oib⁹. et l. nō solū. **E**t si hāc cautionē p̄stare noluerit non patit̄ a modo aliā penā nisi q̄ denegat̄ ei actio. vt. ff. d̄ pro curatorib⁹ poponit̄. §. rati. **S**i autē lras con testatio facta est cū dño et postea de p̄curator simili modo cauebit. vt. C. de cōsorb⁹ eiusdē lras. l. ij. **P**rocurator vō rei satisfacere debet iudicatū solui siue habeat mandatū iudicatum solui vel non. vt. C. de satisfactō nib⁹. l. vnica. in fi. **I**mmo et si certū sit eum nō habere mādātū debet admitti p̄stita satisfactōe p̄dicta. vt. C. de p̄curatorib⁹. l. eri gendi. **I**nstitut. de satisfactōib⁹. §. si vō. **E**t h̄ cauno de iudicato solūdo tria debz p̄tinere videlicet defensionē cause vel rem iudicatz soluēdo et dolū nō adhibendo. de renūciatō nib⁹ iuris et facti. vt supra dictū ē in secūda p̄ieb⁹ tractat⁹. c. viij. **D**icit p̄sequēter p̄stās nihilominus idem p̄stituēs q̄ ipse p̄ quēcū qz actū. et q̄ h̄ clausula nō semp̄ ponenda in p̄curatoris nisi de volūtate p̄stuentis. q̄a qñ q̄s simplici p̄stitu p̄curatorem sine p̄ditiōne. **S**i postea p̄ se cōparet in iudicio aliquē actū faciendo videret suū p̄curatōrē

reuocasse. agit vt illo actu nō obstāte si vult vt maneat p̄curator debz clausula illa vt dictum est inferi. secus est si q̄s p̄stitueret p̄curatōrē tali p̄ditiōne sc̄z quonies p̄tingeret ipm̄ abesse nō dī p̄curatōrē reuocasse si postea p̄se tractet cām. s̄z enā postea iterum p̄curator p̄stitut⁹ eo absente officiū p̄curati onis assumet. vt hodie habet in. c. si q̄s d̄ p̄curatorib⁹. l. i. vi. nisi de h̄mōi reuocatōne ex pressam facit mentionē. vt dī ibidē. **D**icitur sup̄ quib⁹ et singulis. et c. **Q**uia vt supra i de claratōe eiusdē forme post p̄ncipiū q̄i dictū est. d̄ nullo actu notari⁹ facere potest instru mentū nisi p̄us fuerit rogatus et requisitus **D**ebet sup̄ omnib⁹ p̄tenti in instrumento esse requisit⁹ et rogat⁹ ne in subscriptiōe sua in fine instrumētū solita fieri ipm̄ de falso cō uinci p̄ingat. **D**icit̄ acta sunt hec. et c. de quibus supra dictū est de publicatōnib⁹ instru mentoz.

Sequitur subscriptio predicti in strumenti.

Et ego Johannes de. A. cleric⁹ mogun tinen. diocesis. sacra et imperiali auctoritate notari⁹ public⁹. q̄a dictoz p̄curator p̄stitu tiōni creationi et ordinationi potestatis da tiōni promissioni releuationi rati habitiōni Omnibusqz alijs et singulis dñi sic vt p̄mit titur agerent et fierent vna cū p̄noiat̄is testi bus p̄ns interfui eaqz sic fieri vidi et audiui **I**deoqz h̄ p̄ns publicū instrumentū manu mea p̄pria sc̄ptum scripsi subscripsi et publica ui. et in hanc publicā formā redegi. signoqz noie et cognōie meis solitis et consuetis cō signaui in fidem et testimoniū omnium et singulorū p̄missorū rogatus pariterqz re quisitus.

Sequitur forma substitutionis a p̄curatore principali cōstituto.

In nomine domi ni amen. et c. **I**n meiqz notariū pub licitēstūqz infra sc̄ptoz. et c. p̄sonali ter p̄stitut⁹ discret⁹ vir. A. ab honorabili vi ro. A. et c. talis diocesis ad p̄sequēdū noie p̄cu ratoris dicti dñi. A. causaz et causas veniēti. et c. inter ipm̄ dñm p̄stuentē ex vna. et q̄s dāz

Instrumenta procuratorū

A. B. et. C. de et sup̄ pretenſa detentiōe qua runda lraꝝ. ꝛc. pub̄ ex altera. ꝑncipalis ꝑcurator ꝑſtitut⁹ ꝑut i inſtrumēto publico mibi exhibito ex altera ꝑrebu⁹ mēbrane ſcripto ꝑhonorabile virū **A.** clericū talis dioceſis ut ꝑma facie apparebat publicū impiali auctoritate notariū deſup ꝑfecto ꝑunet. Cū at ꝑlteri⁹ ꝑſecutioni dictarū lraꝝ ꝛ caule ſiue cauſarū minime intēdere ut aſſeruit poſſꝫ. honorabile virū **A.** in decretiſ licenciatiū clericū talis dioceſis ad ꝑmiſſa i meliori forma cū ꝑteſtatione illi⁹ clauſule de ſubſtituēdo aliū ſeu alios ſi opus fuerit omnib⁹ melioribus mō ꝑia iur. ꝛc. ſubſtituit trāſſerēs ꝛ tranſfundēs in eū plenā ꝛ omnimodā ꝑtātē ꝛ facultatem ſibi a dicto dño **A.** ꝑſtituēte quolibet traditā datā ꝑceſſam ſiue attributā ꝑreſtās eū quoniēs opus fuerit ꝛ ſibi videbit expēdꝫ rereuocaturꝫ. ſuper quibus omnibus et ſingulis. ꝛc.

Sequitur inſtrumētū conſtitutionis ꝑcuratoris ad petendū noīe cōſtituentis vigore lraꝝ apoſtolicaꝝ vel aliarū quarūcūqꝫ beneficiū eccleſiaſticū cū cura vel ſine cura. ꝛc. et poſſeſſionē ei⁹. ꝛc. ꝑrout in lris cōtinetur.

In nomine domini. **I**n iamen ꝛc. **P**erſonalitꝫ ꝑſtitut⁹ venerabilis vir dñs **A.** canonic⁹ creatus moguntin. ecclie ꝑncipalis ꝑncipaliter ꝛ ꝑ ſeipſo oib⁹ meliorib⁹ ꝛc. Ita in ꝑ ſpecialitas generalitatem nō deroget. nec econtra. ꝛc. Cura in reuocationē qꝫumcūqꝫ aliorū ꝑcuratorū ſuorū ꝑeū hacten⁹ quolibꝫ ꝑſtitutorꝫ. ꝑicꝫ ꝑuidū virū dñm. **A.** capellanū ꝑpetuū in dicta ecclia moguntin. ꝑntem vel abſentē. et onus ꝑcuratoris hmoi in ſe ſuſcipientem ad ipſi⁹ ꝑſtituētis nomē ꝛ ꝑ eo qđā lras apoſtolicas ipſi ꝑſtituēt ꝑ ſciſſimū dñm noſtrꝫ papā **P**aulū ſcōm. ꝛc. de canonicatu ꝛ ꝑbēda ecclie moguntin. Etia ſi dignitas ꝑſonat⁹ vel officiū fuerit ꝑeundē ꝑſtituētē aut ꝑeꝫ ꝑcuratorē legitime acceptū **D**ata romē ſub āno dñi vel incarnatiōis dñice. ꝛc. vij. kl. granofe ꝑceſſas. ſeu et ꝑceſſ⁹ ſup̄ eiſdē lris decre

tos ꝛ fulminatos ꝑꝑoſito decano et capitulo dicte ecclie moguntin. ꝑſentandū inſinuādūꝫ ipſoꝫ cū eiſdē lris ſiue ꝑceſſib⁹ iuxta eorū cōtinentiā requirēdū. ac ꝑbendā cū canonica; tu. ſiue et dignitatē ꝑſonariꝫ ꝫl officiū hmoi in ꝑfata ecclia moguntin. qñēs placuerit ac ceptandū ſibiꝫ ꝑ eoſdē ꝑuideri petendūꝫ ꝛ obruēdū poſſeſſionē qꝫ eoꝫ unde in choro ꝛ capitulo ꝛ locis alijs cū plenitudine enā iuriſ canonici intrandū capiendū ꝛ nāſcēdum tam vigore lraꝝ apoſtolicarū hmoi qꝫ etiā ſi ꝑbenda cū canonicatu ſiue et dignitates ꝑſonariꝫ ſeu officiū hmoi cōſtituēt ordiaria ſeu quicqꝫ auctoritate ꝑferri ꝛ ſibi de eiſdē ꝑuideri ꝑtinget necnō iuramētū de obſuādis ſtatutis ꝛ cōſuetudinib⁹ dicte ecclie moguntin. ꝑ canonicos inibi recipiēdos de nouo ꝑſtare ſolutū ꝛ qđcūqꝫ aliud licitū iuramētū in aīaz dicti ꝑſtituētis ꝑſtandū ꝛ ſubeundū vñūqꝫ vel plures ꝑcuratores ſeu ꝑcuratores. ꝛc. ut ſupra in ꝑmo inſtrumēto.

Sequitur forma inſtrumenti ad acceptandū et petendū canonicatū et ꝑbendā Erfordeniſ ecclie.

In nomine domini. **I**n iamen ꝛc. **P**ſtitut⁹ venerabilis vir dñs **B.** ꝑꝑoſit⁹ ecclie ſcē marie talis dioceſis. Omnibus melioribus modo. ꝛc. videlicet honorabiles ac ꝑuvidos viros **A. B. et. C.** ꝑſentes et onus ꝑcuratoris i ſe ſponte ſuſcipientes necnō de. **B. et. C.** aule epaliſ moguntin. notarios abſentes tāqꝫ ꝑſentes ꝛ quēlibꝫ eorū inſolidū ita qꝫ alter alterū in his erequēdis non expectet. neqꝫ ali⁹ ꝫ aliū ſe excuſet. ſꝫ qđ vn⁹ eorū ꝫceperit alter eorū ꝫſeqꝫ valeat imēdiate ꝑriter et finire dās et ꝫcedēs eiſdē ſuis ꝑcuratorib⁹ ꝛ eorū cuilibꝫ plenā liberā et omnimodā ꝑtātē ac mandatū ſpecialē ad petendū ſibi ꝫ venerabiles ꝑatres ꝛ dños ꝑꝑoſitū decanū ſcolatiꝫ totūqꝫ caplū **S**piren. ecclie de canonicatu et ꝑbēda eiſdē ecclie vacātib⁹ ad ꝑntē ꝫl in ꝫſterū vacātis vigore quarūcūqꝫ lraꝝ ſiue alā ſimpliciter ꝛ ꝫꝫ ꝫuideri ac eoſdē cū omnib⁹ ꝛ ſingulis ſuis iurib⁹ ſuſtinentibus reddiibus ꝫuētib⁹ ꝛ obruētionib⁹ ac ꝫſuetudinib⁹

Instrumenta procuratorū

put in talibus fieri solitū est sibi pferri dicti pstituentis noīe. **S**tallū qz in choro et locū in capitulo necnō corpalem realem et actuales eorundē canonicatū et pben. possessionez cū plenitudine iuris tradi et assignari. necnon de statutis et p̄suetudinib⁹ dictay ecclesie et capituli qd̄cūqz licitū iuramentū in animā ipsi⁹ pstituentis dñi obseruandū pstandū et faciendū vnū quozqz vlt plures procuratorem. **z. ut prius.**

Sequitur instrumentū resignati onis canonicatus et preben. seu al terius beneficii cuiuscunqz pure et simpliciter.

In nomīe domini amē. **z. psonalr pstituit⁹ venerabil⁹ et circūspect⁹ vir dñs. B. venerabilis ecclesie Basiliē. canonic⁹ san⁹ mēte et cor pore nō viciat⁹ nec metu induc⁹ neqz etiam dolo. fraude. seu aliq alia sinistra machinacione vt asseruit circūuent⁹. s. libere. sponte. et ex certa sua scientia p̄habita etiaz matura deliberatōe oib⁹ meliorib⁹ z. fecit pstituit. **z. vicz. A. et B. decretorū doctores et ecclesie Basiliē. canonicos. necnon reuerendissimi in chris to patris et dñi. A. archiepiscopi oratores absentes tanqz pntes et quēlibz eoz in solidū Ita q nō sit melior p̄dicio occupatis neqz deterior subsequētis. s. qd vn⁹ eoz inceperit alter eoz illud proseq valeat mediare et finire. Ad resignandū et dimittendū pure libere et simpliciter dicti pstituentis noīe et pro eo supradictos canonicatus et pben. ecclesie Basiliē. p̄dicte q̄s ip̄e dñs pstituentis obtinuit et pacifice obsedit omneqz ius sibi in eisde quolibet cōpetens i manib⁹ sanctissimi dñi nri pape. **z. seu ipsius vicecancellarij vlt illo rū q ordinaria auctoritate de eisde ius habet puidēdi. aut alteri⁹ cuiuscūqz ad id p̄tatem habēns. Necnō ad resignatōem b̄mōi noīe ipsi⁹ dñi pstituentis admittē petēdū et obtinēdū. et q in ip̄a resignatōe fienda nō iterueni et fraus. dolus. simoniaca prauitas. illicita pactio. seu al̄s corruptela iurandū. et qd̄cūqz aliud licitū et honestū iuramentū impēf. vel impendendū et circa ea uecessariū i aīaz******

ipsi⁹ pstituentis pstandū vnūqz vlt plures. **z. Et generaliter omia et singula. zc. promittēs insup. zc. Releuans. zc. Be et sup q̄b⁹ oib⁹ et singulis. zc. Acta sunt bec. zc. Presentibus ibidem. zc.**

Sequitur instrumentū ad resignandū beneficiū ex causa permutationis.

In noīe dñi amen. **z. ad resignandū libere et pure in man⁹ reuerēdi p̄is et dñi. A. ep̄i talis ecclesie seu alterius cuiuscūqz ab ip̄o dño. A. ep̄o sup b̄p̄tatem habēns suā vicariā vel parrochia in. A. cu3 suis iurib⁹ et p̄uētijs vniuersis cā pmutatōis fiende de ip̄a vicaria vel parrochia ad qd̄cūqz beneficiū ecclesiasticū cū cura vel sū cura et resignatōe b̄mōi facta ad petendum etiam inirandū nāciscendū et recipiendum possessionez corpalem et realem ipsi⁹ b̄nificij cum suis iurib⁹ et p̄uētijs vniuersis. ad p̄standū etiā qd̄cūqz iuramentum necessarium et solum p̄stari in p̄missis et ad fruct⁹ reddit⁹ et prouent⁹ b̄mōi b̄nificij recipiendū et ad firmā dandum seu annuam pensionē et de receptis quitandū. et pactum faciēduz de vltius non petendo. Ip̄sumqz beneficiū per se vel aliū seu alios regendū et gubernandū put melius videbit expedire. Et generaliter omia alia et singula faciēda q i p̄missis necessaria fuerint et oportuna. vel vnū quodqz vel. zc. Et pro p̄missis si necesse fuerit agendū et defendendū noīe ipsi⁹ con stituentis. Et pro ip̄o in omnib⁹ et singulis causis et negocijs motis et mouēdis tam p se qz p̄tra se contra quascūqz p̄sonas ecclesiasticas vel etiā seculares coram quibuscūqz iudicib⁹ ecclesiasticis vel secularib⁹ cōpetentibus ordinarijs. extraordinarijs. Delegatis. subdelegatis. arbitris. arbitratorib⁹ seu amicabilibus compositorib⁹. et alijs iudicibus quacūqz auctoritate fulgentibus ac libelluz seu libellos et quascūqz petitiōes summarias. zc. Et generaliter omnia alia et singula. zc. promittens. zc. Releuans. zc. Sup q̄bus omnibus et singulis. zc. Acta sunt bec. zc. Presentibus ibidem. zc.**

Instrumenta procuratorū

Instrumentū insinuatōnis p̄cessus cuiusdā seu quarūcūq; aliarum l̄rāz.

In nomine domini amen. **P**ersonalit̄ p̄stituit̄. **z**c. discret̄ vir. **z**c. procurator. **A.** **z** procuratorio noīe discreti viri. **A.** talis diocesis insinuauit notificauit lege p̄misit **z** publica uit q̄dam p̄cessus venerabiliū patrū et do/minor. vicz. **B.** et. **C.** eorūq; sigillis appensis roboratos lris sanctissimi dñi nostri. **A.** in/serit. gr̄a dicto **A.** dño nr̄o papa in cōmuni pauper forma sc̄re papa. ij. vel. iij. **z**c. sanos. integros. illesos. nō viciatos. nec aliq̄ sui pre suspectos put̄ p̄ma facie apparebāt de **z** sup quadā gr̄a dicto. **A.** a sede apostolica in for/ma cōmuni facta de b̄nficio ecclesiastico cu/ rato vel nō curato ad collatōem. p̄uisionē. seu quāuis aliā dispositionē. **R**euerendi i ch̄risto patris et dñi. **A.** ep̄i talis diocesi spe/ctantes p̄stās n̄bilomin⁹ coram menota rio publico **z** testib⁹ infra scriptis viua voce q̄ b̄mōi l̄rāz insinuatōem. publicatōem. no tificatōem. in p̄ntia dñi. **A.** ep̄i libēt⁹ fecisset legisset et publicasset ac insinuasset si ei⁹ p̄sen tiā habuiss̄. aut cōmode vel quīs mō habe re potuiss̄ q̄ eo absente. **C**opiā v̄o dictorū p̄cessuū ad ampliorē intimationē faciendāz valuis ecclesie talis in. **A.** **z**c. vbi itur ad san ctū petrū. **z**c. realiter affixit **z** ibi affixā stare p̄ misit infra diuinor solēnia mane hora p̄ma rū. **z**c. **P**incipiū aut̄ p̄cessus de q̄ superius fuit mēto erat tale. **R**euerēdissimo i ch̄risto patri ac dño sancte **B**asilien. ecclesie ep̄o **z** oī bus alijs et singulis quorū interest seu inter/esse poterit qū olibet i futurū. **A.** abbas sancti petri **S**altzburger̄. monast. ac p̄posu⁹ **z** de/ can⁹ **S**altzburger̄. ecclesie p̄dicte executores ad infra scripta a sede apostolica specialiter deputati. **S**alutē in dño. **E**t mandatis apo stolicis firmiter obedire. **E**t finiebat sic. **B**atum **B**ap̄. **z**c. die tali. mense tali. **z**c. pontifica/ t̄ **z**c. Anno dñi. **z**c. Acta sūt h̄. **z**c. **I**dñb⁹ ibi dē. **z**c. **E**rgo. **A.** **z**c. q̄ p̄dictorū p̄cessuū **z** l̄rā/ rū apostolicar insinuatōni. publicationi. et affixioni. omnibusq; alijs **z** singulis i p̄mis/

sis factis vna cū p̄noīatis testib⁹ p̄ns iterfui ea q; sic fieri vidi et audiui. **z**c. vt supra.

Instrumentum acceptatōis eius dem gratie.

In nomine domini amen. **P**ersonaliter p̄stituit̄. **z**c. discret̄. **z**c. asserens ad sui noticiāz nouit puenisse q̄ ecclesia in. **A.** spectās ad col lationē p̄uisionē seu quāuis aliāz dispositōez **R**euerēdi in ch̄risto patris et dñi. **A.** ep̄i va caret ad p̄ns p̄ mortem siue obitum dñi. **A.** p̄lmi et immediati rectoris eiusdem quam q̄dem ecclesiam sic vt p̄mittit vel alio qualicū q; modo vacantez dūmodo sibi et nulli alij debeāt vigore gr̄e sue apostolice in cōmuni pauperum forma sibi facite acceptauit viue vocis oraculo verbis modo et forma q̄bus potuit p̄estatione infra scripta quorū v̄borūz et p̄testationis tenor sequitur et est talis. **E**go. **A.** talis diocesis ecclesiam istāz sancti **P**etri in. **A.** vacantem per mortem dñi. **A.** aut alias quocūq; modo cum omnib⁹ iuri bus et pertinentijs suis meliorib⁹ modo iure et forma quib⁹ hoc meli⁹ fieri debet **z** potest vigore et autoritate gratie apostolice p̄san/ ctissimū in ch̄risto patrem et dominum no/ strū. **A.** diuina p̄udentia papam secundū mibi factā de beneficio ecclesiastico cū cura vel sine cura vacante vel vacaturo. spectāte ad collationēz reuerēdi in ch̄risto patris et dñi. **A.** ep̄i talis diocesi. **z**c. **I**n noīe pa tris et filij **z** spūs sancti amē. accepto sub hac p̄testatione. q̄ si dicta ecclesia de iure mibi nō debeāt saluū integrū et illesum sit **z** remane at mibi ius ad aliud beneficiūz vigore dicte gratie apostolice mibi debite et canonice ac ceptandū. **E**t inuoco sup̄ his omnib⁹ et sin/ gulis testimoniū omniū bic astantiū et pre cipue tui tabellid̄is. **z** peto vt supra p̄missis mibi vnū vel plura pficias publicū instru/ mentum vel instrumenta. **A.** acta sunt hec. **z**c. **P**resentib⁹. **z**c. **E**t ego. **A.** **z**c. q̄ p̄dictis acce/ ptationi p̄testationi testimoniūz inuo cationi omib⁹q; alijs **z** singulis. vt supra.

Instrumenta procuratorū

Instrumentū inductionis et inue-
stitutionis ad ecclesiam sic acceptatā.

In nomine domi-
ni amen. **R.** Personaliter cōstitutus
discretus vir. **R.** talis dioecesis tenens et
habens suis in manibus quasdam presentatio-
nis litteras pertinentes de et super ecclesia parro-
chiali sancti Petri in **S.** p̄nominatē dioce-
sis vacante p̄ morem. **R.** p̄ memorie plurimi
et immediati rectoris ecclesie eiusdem vigore
gracie apostolice a sanctissimo in christo pa-
tre ac dño nostro. **R.** papa in cōmuni pau-
perum forma facie p̄ venerabilem patrem et
dñm. **R.** abbatem monasterij sancti Petri
ordinis sancti benedicti executorē p̄ncipales
a sede apostolica p̄nominato. **R.** specialiter
deputatus confectas et sigillo appenso dicti
domini executoris roboratas non abolutas
non cancellatas aut abrasas. nec in aliqua
sui parte suspectas prout p̄ma facie appare-
bant debita cum instantia requisivit religio-
sum virum dominum. **R.** plebanum in. **R.**
ut vigore et virtute huius clausule ceterum in
ipsis litteris executorialibus p̄ncipaliter contē-
te. necnō ex mandato venerandi domini. **R.**
inferioris stirie archidiaconi moguntinē.
dioecesis sub executoris sc̄s vniuersis et singulis
archidiaconis. archipresbyteris. et plebanis
presbyteris. vicariis tanq̄ subexecutoribus
generaliter p̄ dictū executorē substituit. qua-
tenus ip̄m de parochiali ecclesia sancti petri
in. **R.** dicte dioecesis quaz vigore dicte gr̄e infra
tempus debitum realiter acceptauerat. ac exe-
cutor p̄ncipalis p̄libū ut moris est inuesti-
uit ad eandē. **R.** voluit dictus **R.** plebanus in
R. mandatis apostolicis firmiter obedire
ad dictam ecclesiam p̄sonaliter accessit et pul-
satis campanis eiusdem ecclesie nō nullius
ibidem parochianis pene vsq̄ ad numerū
certum p̄sonaz ibidem congregari fecit. Et
eisdem omnibus et alijs quoz intererat om-
nia et alia singula in dictis litteris dñi execu-
toris p̄ncipalis contenta ibidem in vulgari
publicauit et insinuauit alta et intelligibili vo-
ce. et nihilominus in presentia eoz omnium pre-

dictum dominū. **R.** presbyterū p̄tradiōem
libroz et vestimentoz sacerdotaliū calicum
et clauū dicte ecclesie et oblationū. que i missa
ibidem celebrata facta fuerunt inuestiuit. et
in corpalem possessionem et realem dicte ec-
clesie introduxit cum suis iuribus et p̄ueniis
vniuersis. q̄ omnia p̄dictus. **R.** tanq̄ verus
rector custodienda et seruanda recepit et re-
tinuit. Et etiam clauēs domus dicte parro-
chialis ecclesie sibi traditas per dictum sub
executorē diligenter seruauit. Et nihilominus
idem subexecutor eisdē parochianis
intunxit sub penis i dictis litteris executoria-
libus cōtēntis habitis et promulgatis qua-
tenus eidem. **R.** tanq̄ vero rectori eiusdem
ecclesie pareant efficaciter et intendāt et om-
nia iura tam sp̄alia q̄ temporalia dicte ec-
clesie eidem. **R.** vel procuratori suo exhibeāt
et persoluant. contradictores quoslibet et re-
belles siqui essent vel in futurum foret quod
absit sententias in dictis litteris promulga-
tas incidere posse fulminando et fulmiatas
declarando et in vulgari publicādo insinu-
auit. Et quod omnia et singula publice facta
nemo se opposuit seu apparuit contradicēs.
Sup̄ quibus omnibus et singulis. **R.** Et ego
R. **R.** quia p̄dictoz possessionis corporal-
inductione clauū libroz et calicum et offer-
torij p̄sentationi receptioni publicauit om-
nibusq̄ alijs et singulis. **R.**

Instrumentū super litteris tran-
sumptis.

In nomine domi-
ni amen. **R.** In meiq̄ notarij. **R.**
personaliter cōstitutus cōmenda-
bilis et gloriosus dominus. **R.** **R.** frater et pre-
ceptor domus sancti Augustini siue Anto-
nij. **R.** talis dioecesis quasdam litteras aposto-
licas felicitis recordationis Pauli pape se-
cundi. **R.** eius vero bulla plumbea in filis
sericis rubei et flauēi coloris more romane
curie pendentes bullatas sanas et integras
non viciatas non cancellatas nec in aliqua
sui parte suspectas sed omni p̄orsus vicio et
suspiciōe carenē. ut p̄ma facie apparbant in

Instrumenta procuratorū

mediū exhibuit et pduxit asserēs ipm ceteros
q3 frēs et nūcios sancti **A**ugustini v^l **A**nto-
nij hmoi lris q3 plurimis locis ostēdendis et
publicādis indigere. ne igit hmoi lrē aplice
ppter pluralitatē et locoꝝ distantā atq3 viay
discrimia p ipm vel suos piculose q3 trāsfor-
mari seu deferri ptinget pfatas lrās aposto-
licas mibi notario publico infrascripto tradi-
dit requirēs me sub officij mei debito q̄ten-
eas dē lrās de vbo ad vbu nil addēdo nil im-
mutādo vel dimittēdo copiare trāssumere et
in publicā formā redigerem. vtz vt hmoi
copie siue trāssūpno sic originalib⁹ lris vbi-
cūq3 locoꝝ stare et fides adhibeat plenaria
Quay lrāz apostolicay tenor de verbo ad
verbu seq̄t et est talis. **I**us eps seru⁹ seruo
rūq3 dei. zc. inscribēdo vsq3 ad fines. **E**t ipsis
finis scribat sic p̄nuādo. **P**ost quarū q̄-
dē lrāz traditionē et requisitōs. **E**go. **A**. no-
tarius public⁹ infrascr⁹ hmoi lrās aplicas
cū ea q̄ decuit reuerētia acceptās. ipas d̄ ver-
bo ad verbu vt p̄mittit copiaui et trāssūpsi
diligenti collatōe tñ cū originalib⁹ lris p me
facta et p̄habita. **A**cta sūt h. zc. **E**rego. **A**. zc.
q3 dictay lrāz aplicarū originaliū exhibitōi
vna cū p̄nomiatis testib⁹ p̄ns interfui. ipas
lrās vt p̄mittit copiaui et trāsc̄psi. et q3 colla-
tione p̄habita p̄ntem copiā siue p̄ns trāssū-
ptum in omnib⁹ et poia cū originalib⁹ con-
cordare. nibilq3 in eo additū vel omissū fuis-
se aut esse qd̄ sensū mutare aut viciare possit.
Intelleri. reperi. et inueni. **I**do p̄ns trāssūptū
manu mea p̄pā sc̄ptū in hāc publicā formā
redegi. signoq3 et noie meo solitis et p̄suetis
signaui. zc.

Sequit^r instrumentū insinuatio-
nū cōfectū super executōe lrāz exe-
cutorialium.

In noie dñi amen. zc. **E**go. **A**. pub-
ca imperiali auctoritate notari⁹ ani-
mo et intentione nōnullas lrās exe-
cutoriales hic a tergo cons̄ptas vel als. zc. a
venerabili et egregio. **A**. vicario in sp̄ualib⁹
talis curie. zc. generaliter p̄ra et aduers⁹. **A**.
B. et **C**. talis dioc. de et sup occupatōe et de-
tentione cuiusdā decime de q̄dam curia. **A**.
Sita in. **B**. infra limites talis diocesis ema-

natas eiusdē. zc. laico. **A**. **B**. et **C**. insinuandi
et notificandi eis in ecclia parrochiali tali. zc.
dñi ibi missarū pagerent solētia psonalit ac-
cerui atq3 in armariū eiusdē ecclie eos con-
dixi. ipisq3 dictarū lrāz effectū materna lin-
gua corā testib⁹ infrasc̄pis declaravi et ex-
posui. **E**t vt ab occupatōe et detentōne dicte
decime cessaret ipamq3 liberā et inoccupatā
dimitteret. ac de fructib⁹ p̄ceptis expensis fa-
ctis alijsq3 p̄demnatis satisfaceret sub penis
et censuris dictis lris p̄ntis omnib⁹ melio-
rib⁹ modo et forma q̄b⁹ potui admonui et re-
quisiui. **E**t ne post lapsum terminū in dictis
lris p̄firi se quis mō de decima p se vel p ali-
os quoscunq3 eoz noie directe vel indirecte
quis quesito colore vel ingenio in futurum
intromittat. aut etiā sicut p̄ferē occupet siue
detineat sub dictis penis et censuris inbibui
et interdixi. **I**uxta earūdem lrāz executoria-
lium continētiā vim et tenorem. **A**cta sūt
hec. zc. **A**nnō. zc. **E**t ego. **A**. zc. quia literas
executoriales predictas execut⁹ sum ac om-
nia alia et similia sicut p̄fertur peregi et fe-
ci. **I**deo hoc p̄sens publicum instrumen-
tum. zc.

Instrumentū super appellatione
corā iudice interposita.

In noie dñi amen. zc. coram venera-
bili patre et dño. **A**. abbate scotozū
zc. ac in mei notarij publici. zc. p̄so-
naliter p̄stitut⁹ venerabilis vir dñs **J**oban-
nes procurator et pcurator noie domini
B. prout mibi notario infrascripto de ipsi⁹
pcuratōis mandato p̄stitutionem ipsi⁹
coram me tanq3 notario publico factas ple-
na fides p̄stabat habens et tenēs suis in ma-
nibus quandā appellationis cedulam ani-
mo appellandi et p̄uocandi. quam etiā de
verbo ad verbum legit. in quo appellauit. p̄-
uocauit. apostolosq3 petijt. ac alia fecit que
etiam ex ipsi⁹ cedula tenore pleni⁹ p̄ntentur
Cuius tenor sequit^r per omnia in bec verba
Ex quo indebite grauari et oppressi vt ab eo-
rundem grauaminibus et oppressionib⁹ re-
leuentur illans iuxta sanctorū patrum insti-
tuta legitimas et canonicas sanctiōes ad ap-
pellatōis remediū recurrere consueuerūt.

Instrumenta procuratorū

Indirco ego pcurator pnuado apel. vsqz in fine. q̄ qdē appellatōe sic interposita et lecta p̄fat⁹ dñs abbas volēs deliberare sup apo: stolis dādis statuit terminū decē diez a tpe interpositōis appellatōis. **P̄dñb⁹** ibidem. **A.** **B.** et capitulo testib⁹ zc. **Vemū** vō tali die in loco p̄dicto dño abbate p̄tribunali sedēte p̄fat⁹ **Hōhes** pcuratorio noie q̄ supra aposto los sibi debita cū instātia petiuit. Et dñs abbas obreuerētiā sedis aplice dixit se velle de ferre sue appellatōi et vltim⁹ p̄dictū appellatē pcedere nō velle in hac cā et statuit terminuz ad psequendū eandē appellatōis q̄tuor mē sū. **Sup** q̄b⁹ oib⁹ et singulis. zc.

Instrumentū super appellatione interposita corā notario et testib⁹.

In nomine domini/
ni amen. zc. psonaliter p̄stituit bono rabilis vir. zc. p seipō et pncipaliter habēs et tenēs suis i manib⁹ q̄ndā appellatōis papiri cedulā notā seu formam puocatōis appellatōis et apostolorū petiōis et alia in se p̄nente quā ibidē animo et intentōne puo candiet appellādū exhibuit et ostendit puoca uitqz et appellauit apostolosqz petie et presta tus fuit et talia fecit p̄ut in dicta appellatōis cedula p̄nebat et p̄nef. **Cui** tenor de vbo ad vbu seq̄ et est. **B.** corā vobis. zc. inserēdo totū ei⁹ tenorē vsqz in finē. zc. **Sup** quibus omnib⁹ et singulis. zc.

Instrumentū insinuatōis appel latōis in presentia aduersarii.

In nomine domini/
ni amen. zc. constituit bonorabilis vir **A.** canonic⁹ talis ecclie habens et tenēs suis in manib⁹ q̄ndā appellatōis publicū instrumentū p̄ discretū virū. **A.** imperiali autoritate notariū sc̄ptū et signū pariter et subsc̄ptū tenoris infrasc̄pti. alias p̄ eūdē dñm. **A.** interpositū. **Qd** qdē istrumē tum bonorabili viro dño **B.** decano. zc. insi nuauit et nonficauit in mei notarij publici testūqz. zc. p̄ntia alta et itelligibili voce lege incepit mor idēz **B.** decan⁹ dixit. zc. et sic ipse dñs **B.** dictū instrumentū appellatōis p̄ lecto

habuit et tenit. p̄fat⁹qz. **A.** copīā dicti istrumēti appellatōis ad man⁹ dicti dñi. **B.** decan⁹ in tradidit et porrexit quā ipse reuerentē acce pit. **Tenor** vō dicti instrumenti exhibiti de vbo ad vbu seq̄ et est talis. **In** noie dñi amē zc. Et totū scribat cū ei⁹ subsc̄ptōne. **Super** quib⁹ omnib⁹ et singulis. zc. **P̄resentib⁹** ibidem. zc.

Instrumentū super insinuatione appellatōis. p̄pter nō tutū accessuz ad appellatos.

In nomine domini/
ni amen. zc. psonaliter p̄stituit bono rabilis vir. **E.** ecclie sc̄i **Geueri** **Er** forden. vicari⁹ habēs et tenēs suis i manib⁹ q̄ndā appellatōis publicū instrumentū cum ipi⁹ copia auscultata p̄ discretū. **A.** publicū notariū p̄fectū subsc̄ptū et signatū requi rēs me sub debito officij et cū instātia debita quaten⁹ b̄mōi appellatōis instrumentuz in valuis ecclie b̄re **A.** **Adarie**. zc. cū ei⁹ copia p̄ in sinuatōe appellatōis ac duolutōe cause eius dē ad sanctā sedē apostolicā et dñm nostrū papā p̄dictū faciendū affigerē cū ad appella tos retrosc̄ptos sibi nō pateret tū⁹ accessus ex causis legitimis i eodē retrosc̄pto instru mēto p̄tentis pro psonali insinuatōe facien da. de q̄ solennitē protestabat. quare ego. **A.** notari⁹ public⁹ subsc̄ptus ad requisitōnem et instātiā p̄fat⁹ dñi. **A.** b̄mōi appellatōis instrumentū cū sua copia eiusdē tenoris val uis ecclie beate **A.** **Adarie** **Er** forden. sub de cantatione p̄marum tertiarū. et sic de alijs. pro insinuatione et deuolutione p̄dictis de bite faciendū publice affixi et stare permisi. finitis aut vesp̄is instrumentū b̄mōi amo ui copiam vero eiusdē stare pmisi et recessi. **Super** quibus omnib⁹ zc. **Acta** sunt bec. zc. **P̄resentib⁹** ibidem. zc.

Instrumentum curato rium.

In nomine domini/
amen. zc. **In** domo seu habitatione venerabil⁹ viri dñi. **A.** in mei nota riū. zc. p̄ntia psonalitē p̄stituit bonest⁹ a. i. iue

Instrumentū curatorū

nis minorēnis maior tñ septē ānoꝝ siue eta-
tis omnib⁹ meliorib⁹ mō. zc. potuit ⁊ debuit
omīa ⁊ singula acta dicta gesta seu q̄modo
libet pcurata p discretū **J**ohem fr̄ez ei⁹ car-
nalē ipsi⁹ noīe ac p ipso in romana curia vel
extra corā quibuscūq; auditorib⁹ cōmissa
rijs iudicib⁹ delegatis siue subdelegatis. or-
dinarijs siue extraordinarijs in iudicio ⁊ ex-
tra in quibuscūq; causis quouismodo ex-
certa sua scientia ratificauit approbauit ⁊ col-
laudauit ac ea grata rata atq; firma babu-
it et habere voluit hoc presenti instrumento
Et nīlomin⁹ cū minorēnis eēt et p se stādi
in iudicio psonā legitimā nō haberet ac ipsi
nōnulli forte viri usq; ser⁹ boies lites et cau-
sas mouissent ⁊ ptra eū intentassent ac de p-
senti mouerēt ac intentaret ipse **A.** minorē-
nis eūā ei⁹dē et quibuscūq; alijs lites ⁊ cau-
sas mouere intēderet ⁊ p se q̄ pposuit ⁊ pub-
lice dixit. **Q**uq; p ei⁹ etate summarie simpli-
citer et de plano ipse dñs. **A.** officialis vel ei⁹
iudex. zc. se informare et ipsi p̄nominatū **J**o-
bannē suū fr̄em p̄ntem in curatore ad exer-
cendū ac lites et causas b̄mōi p̄se q̄ndū suo
ex officio et auctoritate ordīaria deputare or-
dinare et assignare dignaret debita cū instan-
tia postulauit. **U**n p̄libat⁹ dñs officialis vñ
iudex b̄mōi facit petitioni tāq; iuste et rōni
consone fauorabiliter annuēs. receptaq; p
eū summaria informatōe de dicti. **A.** mino-
rennis etate inuenit eundē minorēnnē. xiiij.
annoꝝ et maiorē septē annoꝝ etatis sue ex-
stere. **I**p̄m q; ad lites et causas p̄se q̄ndū cu-
ratorē vñlē ⁊ necessario h̄e dictū **J**ohem ei⁹
fr̄em ibidē p̄ntem. ⁊ on⁹ curatōis b̄mōi i se
sponte suscipiētē sua auctoritate ordinaria ⁊
decreto iteruēntē ip̄i. **A.** minorēnnē i cura-
torē ordinauit ⁊ deputauit. **R**ecepto tñ p̄i-
mit⁹ ⁊ ante oīa ab ip̄o **J**ohāne curatore ad
ip̄i dñi officialis vñ iudicis mādātū ⁊ i suis
maib⁹ tactis p eū sc̄pturis sacrosctis ad sc̄iā
dei euāgelia solito p̄futo iuramēto q̄ vtilia
agē ⁊ inuilia p̄termittē ac ip̄m minorēnnē
ei⁹ res ⁊ bona ad cōmodū et vtilitatē ei⁹ s̄cē
custodire ac inuētariū de bonis ⁊ reb⁹ ei⁹ fa-
cere eosq; ⁊ ea cū bona diligētia saluare ad-
ministrare ⁊ reddere siue facere reddi. cōpo-

tū siue rōnez cū integra restitutiōe loco ⁊ tpe
oportunis ⁊ debitis ⁊ dicto inuētario reb⁹
q; ac bonis dicti minorēnnē. gubernat. gestis
⁊ administratis i oib⁹ ⁊ p se bñ ad b̄mōi cura-
tōis officiū fidelitē habitū ⁊ seruitū exercitū
rū dātes ei⁹dē dñs official⁹ siue iudex ⁊ **A.** mi-
nor p̄dicto curatori plenā ⁊ liberā p̄tēz ne-
gocia res ⁊ bona dicti minorēnis p̄ntia ⁊ fu-
tura admīstrādi ⁊ noīe ei⁹ corā q̄buscūq; iu-
dicib⁹ ecclīasticis ⁊ sc̄larib⁹ p̄recupatōe ⁊ re-
seruatōe rez bonoꝝ ⁊ iurū ipsi⁹ minorēnis
p̄ psonā quācūq; ecclīasticā siue sc̄lārem in
q̄buscūq; causis mōi. ⁊ mouēdis p̄parendi
agēdi eūq; accē iura defendēdi oēs ⁊ singlōs
termīos et actus iudiciales de iure vel stilo
iudicioꝝ substantiales obseruādi q̄scūq;
appellatōes necessarias iterponēdi et eas p̄-
sequēdi oīaq; ⁊ singla p̄se q̄ndi faciēdi ⁊ p̄cu-
rādi gerēdi ⁊ exercēdi q̄ in p̄missis et circa ea
fuerit q̄uolubet necessaria ⁊ oportuna. **S**up
q̄b⁹ oib⁹ ⁊ singul⁹ a. minor sibi a memorario
publico. zc. **A.** acta sūt h̄. zc. p̄ntib⁹ ibidem. zc.
Erego. **A.** zc. q̄ p̄dictoꝝ ratificatōi p̄posi-
tioni curatoris petitiōi ⁊ deputatōi iuramē-
ti p̄stationi. decreti iteruēnti ⁊ p̄ntis datī
oni oib⁹q; alijs ⁊ singul⁹ dñi vt sic p̄mittē p̄-
p̄libatū dñm officialē ⁊ corā eo agerēnt ⁊ fie-
rēt vna cū p̄noīatis testib⁹ zc.

Sequit⁹ forma creatōis notarij
auctoritate vicecomitis.

In nomīe domini
amen. **U**niuersis et singulis p̄ntel-
lras siue p̄ns publicū instrumētū.
aut p̄uilegiū inspecturis. **J**o. **A.** artū ma-
gister. zc. **I**mpialis maiestatis sacri lairañ.
palatij ac regalis aule romane vicecomes
palatin⁹ p̄ venerabilē et circūspectū viz. **A.**
di ⁊ impialis maiestatis grā regalis aule ro-
mane curie sac. lairañ. palatij. **C**omitē pala-
tinū atq; mīstrū officij tabellionat⁹ p̄tales. zc.
artium liberaliū magistrū; pillustrissimū
et inuicissimū p̄ncipem dominum **F**rede-
ricum diuina fauente clementia romano-
rum. vngarie. bohēmie. dalmacie. croacie.
stirie. zc. regere principaliter creatum. **C**rea-
tus et ad infra scripta specialiter deputatus.

Forma creationis notarii

Pacē gaudiū et salutē bonāq; in premissis
cū debita p̄spectōe volūtātē. sagax humane
natē discretio memorie hoīm labilitate pen/
sata ne diuturnitate tēporū boīm p̄tract⁹ ce/
teri q; publici act⁹ obliuionis defectui subia/
cerēt salubriter puidere volens tabellionat⁹
officiū adinuenit p̄ qd̄ p̄rabētū vota et vo/
lūtates scribūt. et sc̄pture mīsterio lōgene ser/
uant postmodū in euū. Cū itaq; discret⁹ et
sciētific⁹ vir artū liberaliū magister magū/
tū. dioce⁹ clerice⁹. in nostra p̄ntia p̄sonaliē
p̄stitut⁹ nobis flexis genub⁹ hūilē supplica/
uerit vt sibi tabellionat⁹ ac iudicat⁹ ordina/
rii officiū auctoritate p̄dicta nob⁹ vt p̄mittē
plene p̄cessa vbiq; locorū et terrarū exercendū
gratiose p̄cedere dignaremur. ipm q; tabel/
lionē et notariū publicū cū inuestiture solē/
nitatib⁹ ad b̄debitis crearem⁹ et inuestirem⁹
Cū q̄dem auctoritatis nob⁹ tribute et plena
rie elargitē rālis tenor de v̄bo ad v̄bū seq̄t
et est talis. **I**n noīe dñi amē. **U**niuersis
et singulis sacri romani imperij. zc. vsq; i fi/
nē. **L**on p̄uilegiū cū notarij subsc̄ptōe in se/
rendo. **H**os igit⁹ **J**ohānes vicecomes p̄e/
fat⁹ dicti. **A**. supplicatōib⁹ fauorabiliē iclina/
ti ipm q; adhuc i nrā p̄ntia p̄stitutū et flexis
genub⁹ id hūiliter petentē vt p̄fer̄t quē p̄bili/
gentē examinationē sufficiētis literature ad
tabellionat⁹ seu notariat⁹ et iudicat⁹ ordina/
rii officiū exercendū. benemeritū habile ydo/
neū in debita ctate p̄stitutū diligēt examine
p̄habito fuisse et esse reperim⁹. an notariū seu
tabellionē publicū iudicēq; ordinariū anio
deliberato p̄fata regia et ip̄iali necnō vice/
comitat⁹ nostri auctoritate q̄ fungimur in
hac p̄te nob⁹ p̄cessa et elargita p̄stituim⁹ feci/
m⁹ creauim⁹ et ordinauim⁹. necnō notari⁹
tabellionat⁹ ac iudicat⁹ b̄mōi officiū sibi cō/
cellim⁹ put tenore p̄ntiū p̄stituim⁹ facimus
cream⁹ ordinam⁹ et p̄cedim⁹ i ordīe nrī crea/
tionis quarū vel ferū. **I**p̄m q; **A**. cū pēna
calamari carta et birreto q̄ tūc i nrīs teneba/
m⁹ manib⁹ **E**t p̄ anuli aurei in digiti sui im/
positionē necnō pacis osculū vt moris ē le/
gitimē inuestiui⁹. recepto tñ p̄ abeodē **A**. vice
et nomīe serenissimi et inuicissimi p̄ncipis et
dñi dñi frederici romanorū regis p̄ augustō

suorūq; successorū legitīe intrānū ac p̄ sacro
romano impio fidelitate solita. necnō d̄ p̄po
notariat⁹ seu tabellionat⁹ ac iudicatus offi/
cio fidelit̄ exercēdo corpali et p̄po iuramēto
ad scā dī euāgelia tactis sc̄pturis sacrosctis
i maib⁹ nrīs p̄cū p̄stito s̄b hac v̄borū forma.
Ego **A**. p̄mittō iuro q̄ fidelis ero serenissi/
mo p̄ncipi et dñō dñō **F**rederico dei grā ro/
manorū regi ḡuolissimo dñō meo et oib⁹ suc/
cessorib⁹ ei⁹ legitīe intrānū et p̄cipue vob⁹ vi/
cecomiti me creanti. **N**eq; vnq; ero i p̄silio
vbi piclū seu scandalū eorū tractabit sed bo/
nū et salutē eorū dē p̄mouebo et dāna eorū p̄
mea possibilitate auertā. **I**nstrumenta seu
p̄ct⁹ q̄scūq; nō scribā i carta papīrea seu ve/
teri. s; i mēbrana noua pura et mūda. **T**esta/
mēta codicillos et q̄scūq; decedētū vltimas
volūtates necnō dicta testū p̄scribā fidelit̄ et
ea occulte suabo n⁹ vlli p̄dāam don⁹ debeā
aut d̄ mādato iudicis seu alī exigēte iustu/
cia p̄ mea possibilitate p̄mouebo et officiū fi/
delit̄ exercebo et legalit̄ sine falsitate n̄ antēdē
do munera odiū fauorē vt amorē. sic me d̄s
adiuuēt et scā dī euāgelia. **B**ātes et p̄cedētes
eidē **A**. auctoritate nob⁹ vt sup̄ exp̄mī i hac
p̄te p̄cessa plenā licētiā atq; liberā p̄tates p̄to/
tū romanū ip̄erū et alibi vbiq; locorū ad
instrumēta acta p̄bocolia testamēta codi/
cillos et lrās p̄ficiēdū exēplādū copiadū au/
scultandū testes recipiēdū et examinādū. ap/
pellatōes p̄stātōes et exceptōes q̄scūq; tā
in iudicijs q; extra audiēdū scribēdū et insi/
nuandū. **E**t q̄lib; alia instrumēta sc̄pturas si/
ue p̄ct⁹ tā vltimaz volūtātū decedētū q; aliorū
negociorū q̄m cūq; inter viuos p̄ficiēdū et
ordinādū et d̄ eis dē fidē faciēdū pupill⁹ et or/
phanis. alimēta decernēdū eosq; et alias mi/
serabiles p̄sonas defendēdū ac i iure ip̄sorū
p̄fouendū necnō emācipare manumittē et
adoptare volētū decreta et auctoritates p̄stā/
dū et interponēdū dictūq; tabellionat⁹ offi/
ciū vbiq; locorū libere publice et pacifice
exercendū et generalit̄ oīa alia et singula dū
requisit⁹ more solito fuerit faciēdū et exer/
cendū que ad dictū tabellionat⁹ officiū
quomodolibet p̄tinere et spectare dinoscūt.
et ad nostre potestatis p̄uilegiū se in hac p̄te

Forma testamenti

extēdit auctoritas. Et q̄ ad ipsum. **A**l. q̄q̄ ad
notariū et tabellionē publicū iudicē ordina
riū et autenticā psonā in oib⁹ et singulis ad
ipm officii spectantib⁹ qñ ubi et quēscunq̄
neceſſe fuerit publice recurrat. et instrumētis
publicis p eū pfectis et p tpe pfectiōis publi
coq̄ signo suo sigtis firmiter stādū et credē
dū de cetero. ut ubiq̄ terraz p sacz romanū
imperū ac alibi plena et indubitata fides p
ut et quēadmodū alijs notarijs et tabellioni
b⁹ publicis i talib⁹ fides credulitas et auctori
tas cōsuevit adhiberi in oib⁹ adhibeat. **I**n
quoz oim et singuloz testimoniu et certitu
dinē pleniorē pñs pūlegiū siue instrumētū
publicū p puidū virū. **A**l. dicta auctoritate i
periali notariū publicū infrascriptū pñci sub
scribit et publicari mādauim⁹. nostriq̄ sigilli
iussim⁹ et fecim⁹ appēſione cōmuniri. **B**atū
et actum i opido. zc. in domo habitatiōis. zc.
sub anno. zc. inditiōe. zc. ut supra. pñtib⁹ ibi
dē. zc. **E**t ego. **A**l. q̄ p dicit creatōi ordinatiōi
et inuestiture oib⁹ alijs et singulis dū sic
ut pmittit p pūbatū dñm. **I**do. decretorū doc
torē et vicecomitē corā me in bñmōi actu scri
ba fieret et ageret. zc. **I**do h pñs publicum
instrumētū siue pūlegiū auctoritate ipi⁹ dñi
vicecomitis i le pñes de illi⁹ mādato exide
pfecti et i bñc publicā formā redegi. manuq̄
ppa mea sc̄pti. signoq̄ et noib⁹ meis solius
et pñs vna cū predicti dñi vicecomitis si
gilli appēſione signaui in fidē et testimoniu
oim et pmissoz singuloz rogatus pariter et
requisi⁹.

Sequitur forma testamēti

In nomie domini

Iamen. zc. **I**n domo habitatiōis ve
nerabilis viri dñi. **A**l. ppetui vica
rii i. **A**l. **I**n meiq̄ notarij publici. zc. psona
liter pstituit⁹ idē dñs. **A**l. san⁹ mente et cōpos
rōnis. licz corpe ut asseruit in calculo paties
zc. anſa duerēs q̄ vita boīs sup terraz more
floy marcescit. **E**t q̄ bō quondie ad finē vi
te sue pperat. **E**t q̄ mors boīez qudie inſeq̄
ac alias pinde pñderās q̄ nūbil cern⁹ morte
et nūbil incert⁹ hora mortis euentū bñmōi bo
renimēs. volēdo eū dē pcauere. nolēq̄z i testa

et ab hac vita decedere s̄ sue aīe saluti pūde
ne post obitū suū sup bonis p eū relicis ali
qua valeat discordia exoriri oib⁹ meliorib⁹
zc. q̄b⁹ vtriusq̄ iuris sanctione fieri potuit et
debut. ac iuxta sue pñtiōis possibilitatē suū
nūcupariū testamētū siue vltimā volūta
tē innouauit edidit et pñdit. **I**n pñis oī po
tēti dō et glorioſe sue genitrici totiq̄ celeſti curie
aīaz suā legauit ac carnis materiaz tē. **I**ñce
nō reuerēdiſſimo dñō. **A**l. archiepo. zc. x. flo
reñ. vel vñā marcaz auri vel argēti puri vel
ei⁹ vey valorē reliq̄ atq̄ legauit ut ipse suū
testamētū dignē si necesse fuerit gratioſius
defensare. necnō alis suū testamētū fecit pñti
tuit atq̄ p suos testamētarios subſcriptos exe
qui disponi et ordinari voluit put i certis or
dinatiōis et dispositiōis lris siue carnis aut re
gistris manu sua ppa pñcipul plen⁹ videbit
cōtineri. **S**i aut bñmōi carre lre et registra or
dinatiōis seu dispositiōis nō reperiant q̄ tñc
dicti sui infrascripti testamētarii ac vltie volun
tatis executores bñmōi suū testamētū nūcu
pariū siue vltimā volūtatē exeqñt put eūſ
dē subſcriptis testamētarijs meli⁹ apñ⁹ et aīe
sue saluti pueniē⁹ videbit expedire. et si i ipi
dō i nouiſſimis debis voluerit reddē rōnez
et p bñmōi sui testamēti siue vltime volūtatē
executiōe faciēda. filis oib⁹ meliorib⁹ zc. legit
noīauit. **E**ligit noīat ac fecit pñtiuit et solēniē
ordinauit. ac pñtis publici instrumētū serie du
os veros certos legitiōs et indubitatos testa
mētarios et manuſideles et vltie voluntatis
sue executores. viz bonorabiles viros. **B**. **E**.
et **D**. dñs ipis pñci i diuſim et maiori cor
pi auctoritatē disponēdi ordinādi et exeqñ
di bñmōi suū testamētū put pmittit fm ordi
natōz d manu sua sc̄as. nolēs bñmōi testamē
tarios vltra recipiēda et p eū reliqñda cuiq̄
obligari d q̄ publice pñstabat. **V**oluit et p
ñstabat dictus testator publice q̄ si bñmōi te
stamētū nō valeat iure testamēti pñt aliquas
forſan solēnitatē iuris omiſſas aut alia cā q̄
cūq̄ saltē iure codicilloz et pñay vel legatorū
alteri⁹ cuiuslib⁹ vltie volūtatē put iure me
li⁹ subſistere potit et valere valeat. ac vigore
habeat. sup q̄b⁹ oib⁹ et singulis. zc. **A**l. **I**ta sunt
l. zc. pñtib⁹ ibidē. zc. *Tabellatq̄ de tabell.*